

**Protokół nr XLIX**  
**sesji Rady Miejskiej Wrocławia**  
**21 grudnia 2017 roku**  
**Sala Sesyjna, Sukiennice 9**

Sesja trwała w godzinach od 11.00 do 15.00.

Na ogólną liczbę 37 radnych wszyscy radni byli obecni.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Witam serdecznie Gości, którzy chcieli się do nas przyjść. Witam serdecznie Państwa Prezydentów, witam Państwa Dyrektorów, witam Panie Radne i Panów Radnych.

[red. — W tym miejscu Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski otworzył obrady XLIX sesji Rady Miejskiej Wrocławia]

[Szczegółowe wyniki głosowań](#) stanowią załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

## **I. Informacje i komunikaty Przewodniczącego Rady i Prezydenta Miasta.**

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** W związku ze zbliżającymi się Świątami Bożego Narodzenia otrzymaliście Państwo skromny upominek, który składa się z dwóch elementów. To jest kalendarz na rok 2018, jako że nieuchronnie w ten rok wkraczamy, niemal lada dzień i dzięki temu kalendarzowi będziecie sobie mogli czas skutecznie organizować. Otrzymaliście Państwo miniaturę naszego [red. — krasnala] Rajcy, tego, który nam baru [red. — sala bufetowa przed wejściem do Sali Sesyjnej] pilnuje. Proszę zwrócić uwagę na jego bardzo mały wymiar i urodę. Oraz otrzymaliście książkę „Biblioteka miejska we Wrocławiu 1865—1945”, która pokazuje rolę Rady Miejskiej Wrocławia w przeszłości, jako że wrocławska Biblioteka Miejska w Breslau została powołana decyzją Rady Miejskiej i była pod opieką Rady Miejskiej. Możecie całą tę historię przedwojenną sobie tutaj przeczytać. Zapewniam, że bardzo interesującą. Natomiast dzieje Biblioteki Miejskiej we Wrocławiu powojennej, tej, która przejęła część dóbr materialnych biblioteki niemieckiej, są w opracowaniu i także w przyszłości będą w kolejnym wydawnictwie przedstawione. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego poinformował Radę Miejską, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna, istnieje możliwość wykonywania pracy przez 30 skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym Nr 2 we Wrocławiu w roku 2018 na cele społeczne. Taką informację posiadaliśmy. Możecie Państwo ewentualnie z tej informacji w jakiejś formie skorzystać.

Po zakończeniu sesji zapraszam Radnych, przedstawicieli Urzędu Miejskiego i zaproszonych gości na tradycyjne spotkanie świąteczno-noworoczne, które odbędzie się w Klubie Radnego. W związku z tym w bufecie w trakcie trwania sesji budżetowej oferta będzie skromniejsza. Natomiast mniej skromna pojawi się w trakcie naszego świąteczno-noworocznego spotkania.

**Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Jacek Sutryk:** Jak co roku, przy okazji sesji budżetowej, awizujemy Państwu informację dotyczącą przyszłorocznego Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Przypomnę, że 2 stycznia startujemy z nowym Budżetem Obywatelskim. Zasady tegorocznej edycji, podobnie jak to ma miejsce zresztą co roku, zostały wypracowane z mieszkańcami. Do dyspozycji wrocławian będzie w tym roku 25 000 000 PLN, plus dodatkowo 250 000 PLN na zabytkowe WBO. Warto podkreślić, że to będzie pilotaż i warto podkreślić, że będziemy w tym zakresie

robić to jako pierwsze miasto w Polsce. Ponadto zasady nie zmieniają się zasadniczo w porównaniu do roku poprzedniego. Przypomnę: mamy 14 rejonów i środki będą rozdysponowane równo na każdy z nich w wysokości 1 500 000 PLN. Dodatkowo 4 000 000 PLN zamierzamy przeznaczyć na projekty ogólnomiejskie. A zatem łącznie będzie to kwota 25 000 000 PLN. Głosowanie planujemy przeprowadzić we wrześniu. Jest kilka zmian w stosunku do tego co było. Wprowadzamy zasadę jawności liderów. Lider projektu będzie mógł zdecydować, czy składa go incognito czy też z podaniem swojego imienia i nazwiska. Wprowadzamy niewielkie zmiany w wyglądzie samego formularza do składania projektów i jego czytelności na stronie. Oznacza to, że mieszkańcy jeszcze łatwiej będą mogli się zorientować co do zakresu projektu, na który głosują. Ponadto wzmacniamy, po konsultacjach z Radami Osiedli, udział Rad Osiedli we Wrocławskim Budżecie Obywatelskim. Ich opinie będą jeszcze bardziej widoczne. Kolejnym elementem, który wzmacniamy, to dyskusja z mieszkańcami i między mieszkańcami o pomysłach na inwestycje. Zależy nam na jeszcze większym angażowaniu się mieszkańców, stąd wzmacniamy współpracę z liderami, stąd wzmacniamy współpracę ze środowiskiem organizacji pozarządowych, stąd też wreszcie wzmacniamy współpracę z samymi Radami Osiedli. Ale kładziemy także większy nacisk na informowanie mieszkańców o możliwościach odwołania się od decyzji po pierwszym etapie weryfikacji i, co istotne, wprowadzenia zmian do projektu, aby finalnie mógł zostać on poddany pod głosowanie. Jeszcze raz podkreślę, że wszystkie te zmiany, o których tutaj Państwu powiedziałem, zostały wprowadzone na wniosek mieszkańców. Przy tej okazji, kończąc już, chciałbym Państwa poinformować, że rozpoczęliśmy także rozmowy o zmianach zasad Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, które będą obowiązywać od przyszłego roku. W części obliguje nas do tego zmiana planowana w ustawie o samorządzie przez Parlament. O tym będziemy chcieli za chwilę wspólnie z liderami, wspólnie z całym środowiskiem zaangażowany w projekty obywatelskie rozmawiać. Dyskusje na te tematy planujemy zakończyć na początku drugiej połowy 2018 r.

**Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz:** [W trakcie swojego wystąpienia Prezydent posiłkował się prezentacją multimedialną] Chciałbym powiedzieć dzisiaj Państwu o czymś, o czym rozmawialiśmy na konferencji *Made in Wrocław*. Część z Państwa była obecna, ale nie wszyscy. Tam mieliśmy dużo interesujących wiadomości do przekazania. To jest bardzo krótka prezentacja, którą chciałbym teraz powtórzyć. W części budżetowej będzie Pan Skarbnik referował, stąd... Konferencja, która zgromadziła firmy związane z aglomeracją wrocławską, muszę powiedzieć z ogromną radością, że też prezentowała kilku wrocławskich championów, czyli firmy, które powstały we Wrocławiu i zrobiły międzynarodową karierę. Takim najbardziej sympatycznym, z mojego punktu widzenia, bo widowiskowym, jest firma braci Koelnerów. Znacie Państwo historię, jak — bo to jest historia następująca — jak senior Koelner zmarł, to mama opiekując się dwoma synami, chciała się jakoś utrzymać i rozpoczęła produkcję, uruchamiając wtryskarkę do plastiku w garażu. I z tej wtryskarki wyrosła jedna z największych w Europie firm produkujących mocowania przemysłowe, która... Jak Państwo wiecie, co to są kołki rozporowe, to te kołki rozporowe zostały wymyślane przez pewną brytyjską firmę i nasza firma jak się rozrosła, jak bracia Koelnerowie urosli, to przejęli tę brytyjską firmę. A mocowania przemysłowe braci Koelnerów... Ci z Państwa, którzy znają film „Mission impossible” albo byli w Dubaju i pamiętają ten słynny wieżowiec w kształcie żaglowca, to w tym wieżowcu mocowania przemysłowe są produkowane przez braci Koelnerów. Więc o przemyśle, o gospodarce wrocławskiej, mówiliśmy o tym, dlaczego warto inwestować we Wrocławiu, dlaczego warto inwestować w sam Wrocław. Taka bardzo ważna wiadomość, która tutaj się już przewijała dotycząca tego, że Eurostat podał ostatnio dane dotyczące zatrudnienia w dekadzie 2006—2016. Na 276 regionów europejskich numerem 1 w całej Europie jest Dolny Śląsk, a ponieważ większa część tych miejsc pracy czy znacząca część tych miejsc pracy została wytworzona w aglomeracji wrocławskiej, to możemy śmiało i zasadnie powiedzieć, że w tej statystyce Wrocław absolutnie przoduje w Unii Europejskiej. Jest tak, proszę Państwa, dlatego że przy wzroście liczby mieszkańców o 50 000 zdołaliśmy, i to jest to jest bardzo

konserwatywnie podana liczba, wytworzyć około 300 000 nowych miejsc pracy. Nigdzie w Polsce stopa zatrudnienia nie rosła w takim tempie. To właśnie dlatego wygraliśmy tę statystykę ogólnoeuropejską. PKB we Wrocławiu rosło najszybciej spośród wszystkich miast regionalnych, czyli poza Warszawą, w tej chwili wynosi ono już 113% średniej unijnej. Prawie 80% pracowników jest zadowolonych z pracy. I to jest, proszę Państwa, druga z tych informacji. Pamiętam, że jak zaczynałem pracę, to bezrobocie podchodziło pod 14%. Teraz jest 2,4%, a tak naprawdę to mamy ujemne bezrobocie, dlatego że we Wrocławiu w ostatnich latach zamieszkało około 100 000 obcokrajowców, z czego większość to obywatele Ukrainy. Gdyby nie oni, to mielibyśmy ujemne bezrobocie. Więc to jest moim zdaniem bardzo interesująca dana. Także motywacja, którą się podaje, dotyczącą dlaczego właśnie we Wrocławiu, to jest moim zdaniem bardzo sensowna motywacja. Interesujące jest też to, proszę Państwa, że my... Jeśli chodzi o kadrę menedżerską, to było robione badanie i my zwyciężamy w tym badaniu jako miejsce do relokacji. Czyli menedżerowie pytani [red. — o to, czy] gdyby otrzymali oferty pracy, to gdzie chcieliby, żeby była ta oferta, to na pierwszym miejscu wymieniają Wrocławia. I to jest chyba około 38% ankietowanych. Więc też jest to bardzo dobra dana. Miło, że jednym z elementów, który to wspiera szeroka oferta kulturalna. Branża IT, która się bardzo dynamicznie rozwija, to też przypomnę, że wspólnie nad tym pracowaliśmy. W pewnym momencie, jak Państwo być może pamiętają, była pewna dotacja przeznaczona na rzecz uczelni. To nie była dotacja bardzo wysoka, bo chodziło chyba o 1 000 000 PLN czy 2 000 000 PLN. W pewnym momencie poprosiliśmy rektorów wrocławskich uczelni, zapytaliśmy, jak to zrobić, aby rocznie „produkować” dwa razy więcej informatyków, czyli żeby absolwentów różnych kierunków związanych z informatyką było dwa razy więcej. I udało nam się ten projekt zrealizować. To była jedna z ważnych dźwigni rozwojowych, jeśli chodzi o informatykę. Teraz krótko o demografii. Tu mamy kilka bardzo dobrych wiadomości. Z tej ostatniej, o której powiem nieco dłużej, jestem najbardziej dumny. Wiadomo, że nam wzrasta długość życia i że jesteśmy jednym z polskich liderów. Wrocław nam przyrasta. To jest bardzo ważna wiadomość, zarówno ze względu na przyjezdnych, jak i mamy niewysoki, ale dodatni przyrost naturalny. Tu bardzo zachęcam do dalszej aktywności. Czyli Wrocław rośnie zarówno przyjezdnymi, jak i rośnie tymi, którzy się we Wrocławiu rodzą. Jest przewaga urodzin nad zgonami. Wrocław jest jedynym miastem w Polsce, które... Były dwie prognozy demograficzne. Jakiś czas temu, dawniej, była robiona prognoza „Polska 2030” i chyba dwa lata temu zrobiono prognozę demograficzną na 2050 r. Ani jedna z tych prognoz nie jest optymistyczna dla Polski. Ta prognoza na 2050 r. pokazuje, że nie licząc migracji, będzie nas w Polsce 5 000 000 mniej, a 1/3 społeczeństwa w 2050 r. będzie w wieku emerytalnym. I jest tylko 5 środowisk metropolitalnych, w których ilość ludności wzrośnie, czyli będziemy doświadczać dwóch zjawisk w Polsce: depopulacji, a równocześnie zagęszczenia mieszkańców w pięciu obszarach: klasycznie Warszawa, Gdańsk, Poznań, Wrocław, Kraków, przy czym Wrocław jest jedynym środowiskiem wielkomiejskim, w którym jak się odnosić do prognozy na 2030 r. i porównywać ją z 2050 r., to myśmy przeszli z prognozy pesymistycznej na prognozę pozytywną. Czyli u nas się dokonała znacząca zmiana demograficzna. Projekt, który był realizowany przez miasto... Kiedyś przyjechał pan prof. Witold Orłowski i powiedział, że jeden ze wskaźników, bardzo ważnych mierników rozwoju cywilizacyjnego jest związany z umieralnością noworodków, z umieralnością okołoporodową. To jest projekt, który realizowaliśmy wtedy we Wrocławiu. Wrocław i Dolny Śląsk byli na jednym z ostatnich miejsc w Polsce, jeśli chodzi o umieralność okołoporodową. I okazało się, że nieco trzeba dostroić system. Nie trzeba wielkich nakładów finansowych. Wydaliśmy może niecały 1 000 000 PLN na cały ten projekt, ale uruchomiliśmy szkoły rodzenia, uruchomiliśmy powiązania pomiędzy szpitalami specjalistycznymi, troszeczkę poprosiliśmy specjalistów o zmiany struktury zatrudnienia oraz „dotrudnienie” w niektórych obszarach specjalistów. I spadła o niemal połowę umieralność okołoporodowa z 6,6% na 3,4% w 2016 r. Ten wynik po pierwsze nas lokuje już w polskiej czołówce, po drugie widać bardzo ładną dynamikę, a po trzecie i najważniejsze pomiędzy 6,6% a 3,4% jest ileś uratowanych małych dzieci. To jest najpiękniejsze

w tym projekcie, że dzięki temu, że Witek Orłowski kiedyś zwrócił uwagę i zajęliśmy się tym, to ileś małych dzieci zostało uratowanych. Więc bardzo jestem dumny i wdzięczny wszystkim, którzy się tym projektem zajmowali. Teraz inny powód do dumy. Jak rozpoczynaliśmy prace nad strategią Wrocławia, „Wrocław 2030”, to jednym z mierników rozwoju — zaraz powiem co to jest miasto gamma — ale jednym z mierników rozwoju miał być to, że Wrocław powinien się kiedyś znaleźć w kategorii miast gamma, w takiej klasyfikacji. Wtedy, jak rozpoczęły się rozmowy, to ci, którzy znają na tych klasyfikacjach, mówili, że to będzie możliwe, że za 10–15 lat Wrocław się stanie miastem gamma. Zanim uchwaliliśmy strategię, bo Państwo się tym zajmą w styczniu, Wrocław stał się miastem gamma. To jest zestawienie największych, najlepiej połączonych ze światem, najbardziej rozwiniętych miast. Przy czym miasta alfa to są rzeczywiście gigantyczne metropolie światowe. Wśród miast gamma znalazł się Wrocław, jest Drezno, Bolonia, Glasgow, Turyn. Proszę zauważyć, że poniżej są miasta wysoce dostateczne, np. nasz partner Lille czy Ottawa. Hannover jest jeszcze niżej w tej klasyfikacji. Czyli zawędrowaliśmy bardzo wysoko. Warunki, które trzeba spełnić, są tutaj wymienione: wysoka jakość instytucji edukacyjnych, duży odsetek zatrudniony w usługach... Tu poczynię komentarz. Mamy bardzo zdrową strukturę gospodarczą, dlatego że mamy bardzo wysoki procent zatrudnienia w usługach, ale równocześnie mamy silny sektor produkcyjny. Ja się zawsze bardzo staram, żeby około 20% naszej gospodarki, 20%+, żeby to była produkcja. Tym bardziej, że ona w wypadku Wrocławia jest produkcją bardzo nowoczesną, szczególnie w sektorze elektronicznym, samochodowym i związanym z artykułami gospodarstwa domowego. W tych też sektorach niezwykle wzrosła efektywność. Teraz kilka innych rankingów. Oczywiście siłą rzeczy wybieramy te, którymi najbardziej się można pochwalić. W jednym z nich, wedle badań prowadzonych na zlecenie „Gazety Wyborczej” jesteśmy uznani za najszybciej rozwijające się miasto w Polsce w ciągu ostatnich 10 lat. Pamiętają Państwo, że kiedyś było takie badanie dotyczące siły brandów publicznych, jakie marki publiczne są w Polsce najsilniejsze. Na próbie kilku tysięcy osób zbadano. I to było bardzo sympatyczne dla nas badanie. Ono potwierdziło, że wciąż brandem nr 1 w Polsce, przepraszam za słowo wciąż, jest Kościół katolicki, a na drugim i trzecim miejscu były Kraków i Wrocław, nazwy naszych miast jako brandy publiczne. Sejm, Parlament, różne inne brandy publiczne były poniżej. I sympatyczne były skojarzenia. Kraków jest kojarzony w pozytywnym sensie z historią i tradycją. Wrocław jest kojarzony z nowoczesnością, przyszłością, Europą. Takie są asocjacje wokół tych brandów publicznych. Najlepsze miasto do pracy w Polsce — o tym już mówiliśmy. Szóste miejsce na świecie [red. — w rankingu] dotyczącym kwestii inwestycji. Najlepsze miasto w Polsce do zamieszkania przy wszystkich bolączkach, które znamy bardzo dobrze i wiemy, z czym się jeszcze musimy zmierzać. W tym badaniu, zrobionym przez renomowaną agencję w 2017 r., zostaliśmy uznani miastem najlepszym do zamieszkania. 100. miejsce na świecie [red. — w rankingu] miast, w których żyje się najlepiej. I to jest, proszę Państwa, bardzo ważny ranking, ranking obejmujący 100 najwybitniejszych miast świata. Wdarliśmy się tam na 95 pozycję. To jest rzecz, z której strasznie jestem szczęśliwy, że tak się stało. Bo pamiętam jak prowadziliśmy z kolei... Dawno temu Jarek Obremski i ja się zastanawialiśmy, czy kiedyś, za wiele lat, uda nam się coś takiego. Właśnie w 2017 r. znaleźliśmy się na 95. miejscu na świecie. To jest ranking uwzględniający stolicy, czyli przed nami jest około trzydziestu kilku stolic. Więc gdyby wyjąć stolicy, którym jest łatwiej się znaleźć na takich listach, to naprawdę zajmujemy w tym rankingu bardzo wysoką pozycję. Drugie najładniejsze miasto w Polsce. Tu z Krakowem przegraliśmy. Na konferencji cytowałem, Państwo znają, te zdania, ale zawsze warto je przypominać... Jak jest werdykt królewski nadający prawa miejskie Krakowowi, to ja krakusom zawsze cytuję dwa zdania z tego edyktu. Pierwsze mówi, że nadajemy mu, czyli Krakowowi, prawa miejskie tak jak wcześniej otrzymał je Wrocław. A drugie zdanie jest niezwykle i nie wiadomo, o co w nim chodzi. No drugie zdanie mówi: „Z tym, że życie niech płynie w Krakowie nie tak jak płynie we Wrocławiu, ale tak, jak Wrocławiu płynąć powinno”. Nie wiadomo, co król jegomość miał wtedy na myśli. I w jednym takim luźniejszym rankingu — najbardziej kolorowe miasto świata. Wiem, kto jest na tym zdjęciu,

nie powiem. Piąte najbardziej romantyczne miasto świata. A zdjęcie jest bardzo sympatyczne. No i to tyle na temat *Made in Wrocław*. Jeszcze żartowałem, że do listy *Made in Wrocław* ostatnio nam Pan Premier [red. — Mateusz Morawiecki] dołączył, bo jest ewidentnie „made in Wrocław”. Nawet wiem, kiedy i gdzie, ale nie będę zdradzał tej tajemnicy.

## **II. Rozpatrzenie wniosków w sprawie zmiany porządku obrad.**

[red. — Nie wpłynęły wnioski o zmianę porządku obrad]

[Porządek obrad](#) stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

## **III. Dyskusja i głosowanie nad projektami uchwał w sprawach:**

### **1. Zmieniająca uchwałę nr XXXIV/704/16 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2017 rok – druk nr 1231/17**

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** Nie miałem przyjemności bycia na tej konferencji, ponieważ razem pracowaliśmy nad budżetem, ale szczęśliwie to, o czym mówił Pan Prezydent, też widać w naszym budżecie. Jeszcze w tym roku zwiększymy dochody z podatku PIT o prawie 3 500 000 PLN. Za chwilę, przy budżecie. Po ponownej weryfikacji pozycji dochodowych doszliśmy do wniosku, że możemy zwiększyć jego 10 000 000 PLN w PIT i o 7 000 000 PLN z podatku PCC i opłacie skarbowej o 1 000 000 PLN. Dzięki temu Państwa wnioski, część tych wniosków, mogliśmy już na etapie prac wprowadzić do budżetu. Ale jeszcze, zanim o budżecie, to dwa słowa o zmianach. Otóż najważniejsza informacja na teraz jest taka, że będziemy mieli niższy deficyt w roku bieżącym. Już w tej chwili wiem, że on będzie niższy o 20 000 000 PLN. Ale mam nadzieję, że po tych ostatecznych rozliczeniach, myślę tutaj o informacjach, które otrzymamy już w przyszłym roku z urzędów skarbowych, związanych z ostatecznym wynikiem jeśli chodzi o dochody z tego tytułu, będę mógł Państwu przekazać jeszcze lepszą, a może nawet znacznie lepszą informację, jeśli chodzi o deficyt bieżącego, 2017 r. Wszystkie te zmiany w trybie autopoprawki zostały Państwu przekazane. Ja odniosę się czy jeszcze omówię tych kilka zmian, które dosłownie wczoraj wprowadzaliśmy do zmian budżetu po to, żeby zakończyć rok 2017. Myślę tu o dodatkowej kwocie 222 000 PLN, chodzi o przebudowę ul. Buforowej. Te środki są potrzebne jeszcze w 2017 r. na wypłatę odszkodowania. Ponad 3 000 000 PLN to kwota, którą chcemy już zapłacić w tym roku, 2017 r., chodzi o budowę Liceum Ogólnokształcącego Nr V. Podpisaliśmy umowę z NFM na dzierżawę tego obiektu, jest potrzeba dostarczania jeszcze w tym roku 159 000 PLN do budżetu. I to, o czym już wspominałem, 3 479 000 PLN to podatek PIT, zwiększone dochody. I jeszcze jedna drobna pozycja, 25 511 zł. Dokładnie chodzi o Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej. Otrzymaliśmy środki z ministerstwa i chcemy je jeszcze do końca roku wydać i się z tej dotacji rozliczyć. Tyle z mojej strony. Bardzo proszę... Oczywiście wszystkie te zmiany i podstawowe, i w autopoprawce są związane z zakończeniem roku. To są techniczne zmiany, wiele drobnych pozycji, bardzo dużo w edukacji. Te pozycje zmniejszające, je najczęściej znajdziecie równolegle czy w uchwale związanej ze środkami niewygasającym, czy już w uchwale budżetowej na rok 2018. Bardzo proszę o przyjęcie zmian.

### **Opinie klubów:**

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości** – bez opinii
- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza** – opinia pozytywna

- **Klub Radnych .Nowoczesna** – opinia pozytywna

**Opinie komisji:**

- **Komisja Statutowa** – bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia jednogłośnie pozytywna

**Dyskusja:**

**Radny Marcin Krzyżanowski:** Panie Skarbniku, jakby Pan mógł trochę przekazać nam więcej informacji na temat tych dopiero co wprowadzonych zmian, czyli tych pieniędzy na odszkodowania związane z ul. Buforową – czego dotyczy to odszkodowanie, na czym rzecz, na rzecz jakiego podmiotu. I również te środki związane z NFM, czyli dzierżawa na rzecz jakiej jednostki, jakiego podmiotu.

**Radny Jan Chmielewski:** Odnośnie do opinii. Komisja Komunikacji i Ochrony Środowiska, opinia pozytywna zarówno do zmian, jak i później do prognozy.

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** Jeżeli chodzi o umowę dzierżawy, to jest to związane z możliwością rozliczenia podatku VAT. To jest korzystne rozwiązanie. To jest umowa między Miastem a NFM. Budynek NFM jest własnością miasta i łączy nas umowa. Chcemy zmienić tę umowę tak, żebyśmy mogli z tych zwolnień podatkowych skorzystać. Natomiast jeśli chodzi o ul. Buforową, to chodzi o wykup nieruchomości. Jest to standardowa kwestia. Są prowadzone postępowania, często spieramy się i jak już wiadomo, że takie odszkodowanie możemy wypłacić, to chcemy je wypłacić jak najszybciej. Więc z roku 2018 przesuwamy tę kwotę na bieżący rok, żeby jak najszybciej się rozliczyć z mieszkańcem. Myślę, że to tyle.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1231/17**

**Wyniki głosowania:** za – 20, przeciw – 0, wstrzymało się – 14

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1166/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. została przyjęta.

**2. Zmieniająca uchwałę nr XXXIV/705/16 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta – druk nr 1232/17**

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** To jest konsekwencja zmian budżetowych. Zmieniamy również, jak zawsze, uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej. Bardzo proszę o przyjęcie tych zmian.

**Opinie klubów:**

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości** – bez opinii
- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych .Nowoczesna** – opinia pozytywna

**Opinie komisji:**

- **Komisja Statutowa** – bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia jednogłośnie pozytywna

## **Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1232/17**

**Wyniki głosowania:** za – 21, przeciw – 0, wstrzymało się – 14

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1167/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. została przyjęta.

### **3. Wydatków budżetu Miasta, które w 2017 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego - druk nr 1233A/17**

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** Listę tych wydatków otrzymaliście Państwo z materiałami. To jest taka uchwała pomostowa między bieżącym rokiem a rokiem 2018. Te wydatki, na które są już podpisane umowy, możemy umieścić na tzw. liście wydatków niewygasających z końcem roku. Bardzo proszę o ich przyjęcie.

#### **Opinie klubów:**

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych .Nowoczesna** – opinia pozytywna

#### **Opinie komisji:**

- **Komisja Statutowa** – bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia jednogłośnie pozytywna

## **Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1233A/16**

**Wyniki głosowania:** za – 35, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1168/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. została przyjęta.

### **4. Budżetu Miasta na 2018 rok – druk nr 1224A/17 II czytanie**

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** Tak jak wspominałem, możemy w tym trybie zmian jeszcze zwiększyć dochody, myślę tutaj o PIT, podatku PCC i opłacie skarbowej. Dzięki temu... Zaraz odniosę się do wniosków nieformalnych, które w części zostały uzgodnione i zamieszczone w ostatecznym planie budżetu na rok 2018. Jeśli chodzi o całkowite kwoty, to wydatki ostatecznie wzrosły o 27 935 000 PLN, przekroczyliśmy kwotę 4 509 000 000 PLN po stronie dochodowej. Odpowiednio taka sama zmiana, wzrost o prawie 28 000 000 PLN. Ponad 4 286 000 000 PLN. Jeśli chodzi o najważniejsze programy... Program *Za życiem*, program kompleksowego wsparcia dla rodzin to ponad 1 000 000 PLN. Oczywiście już w trybie tej właśnie autopoprawki wprowadzimy szereg programów edukacyjnych. Nie będę wszystkich ich tutaj Państwu wymieniał. W materiałach te zmiany, te pozycje są wszystkie wymienione. Jeśli chodzi o te zadania, które Państwa najbardziej interesowały w trakcie tej dyskusji, za którą bardzo dziękuję, w trakcie naszych spotkań, to myślę, że warto powiedzieć o tym, że wszyscy z Państwa – a myślę tutaj zarówno o Klubie Radnych Prawa i Sprawiedliwości, o Klubie Radnych Rafała Dutkiewicza, [red. — Klubie Radnych] .Nowoczesnej i Radnych Platformy Obywatelskiej i o Panu Dominiku Kłosowskim



oczywiście — byli zgodni co do kwestii związanej z ochroną powietrza, jakością powietrza. Myślę przede wszystkim o tym flagowym naszym projekcie KAWKA+. Czyli chcemy, aby wszystkie wnioski naszych mieszkańców w roku 2018 były pozytywnie rozpatrzone. I taka jest deklaracja i tę deklarację będziemy chcieli absolutnie dopełnić w roku 2018. Na teraz, patrząc na możliwości nasze budżetowe, chcemy zwiększyć o 2 000 000 PLN. Wnioskowaliśmy Państwo o znacznie większe oczywiście kwoty. Ale na dzisiaj, patrząc na tę stronę dochodową, zwiększamy o 2 000 000 PLN i deklarujemy, że będziemy zwiększać w trakcie roku. Podobnie rzecz się ma z kwestią też ważną, wiele wydatków na sport wrocławski, szczególnie jeśli chodzi o zajęcia sportowe dla dzieci i dla młodzieży. To też rzecz, którą Państwo podnosiliście. Również te wydatki infrastrukturalne, ważne, przy szkołach. Zarówno Platforma Obywatelska, Kluby Radnych Rafała Dutkiewicza i .Nowoczesnej na te pozycje wskazywały w trakcie naszych rozmów. Tutaj również podjęliśmy decyzję, żeby zwiększyć dofinansowanie jeszcze o 2 000 000 PLN. Tak dla przypomnienia powiem, że te infrastrukturalne wydatki sportowe, to w tej chwili, po zmianach, ponad 14 000 000 PLN. Bo te 2 000 000 PLN to nie jest oczywiście to, co... Wcześniej mieliśmy już 12 000 000 PLN. Na KAWKĘ, w związku z tą zmianą, projekt likwidacji niskiej emisji we Wrocławiu [red. — przeznaczamy] 12 000 000 PLN na początek. Będziemy szukać możliwości w trakcie roku, żeby zwiększyć te kwoty. Z takich większych pozycji warto wspomnieć o wyposażeniu gabinetów dentystycznych — dodatkowe 1 300 000 PLN na ten ważny dla miasta projekt. Modernizacja Teatru Współczesnego — 3 800 000 PLN, chodzi o wykorzystanie środków europejskich. Zdecydowaliśmy się wprowadzić tę pozycję po to, żeby nasza jednostka kultury mogła skorzystać ze środków europejskich. Program ruchu pieszego — dodatkowe 615 000 PLN. W programie rowerowym 788 000 PLN. Łącznie ponad 32 000 000 PLN w tym zadaniu. Więc [red. — są to] ogromne środki na kwestie związane z tym środkiem transportu. Jeszcze warto wspomnieć tutaj o dodatkowych środkach na przygotowanie zadań towarzyszących inwestycjom drogowym — ponad 367 000 PLN. I myślę, że z tych zadań większych to wszystko. Bardzo dziękuję za rozmowę, dyskusję i bardzo proszę o pozytywne głosowanie. Budżet jest prospołeczny, to widać. Nie ma jakichś spektakularnych, wielkich rzeczy — poza oczywiście tym najważniejszym, czyli obchody [red. — stulecia] niepodległości w 2018 r. — ale myślę o jakichś zadaniach inwestycyjnych. Ale jest bardzo dużo tych społecznych, ważnych dla miasta i dla mieszkańców zadań. Tak że bardzo proszę o pozytywną decyzję.

## **1) przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej**

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Szanowni Państwo, uchwała nr V/228/2017 składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Wrocławia projekcie uchwały budżetowej miasta na 2018 r. Na podstawie, i tutaj stosowne przepisy prawne, skład orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w osobach: Ewa Pudło — przewodnicząca; Joanna Radziewa — członek; Henryk Kamieniecki — członek, wydaje opinię pozytywną o przedłożonym przez Prezydenta Wrocławia projekcie uchwały budżetowej miasta na 2018 r. Następnie pojawia się rozdział „uzasadnienie”. Państwo wszyscy w poczcie ten materiał uzyskaliście. To jest uzasadnienie, które jest oparte przede wszystkim o przepisy prawa, których tutaj nie będę szczegółowo cytował, a kończy się ono następującą konkluzją: „Mając powyższe ustalenia na uwadze, skład orzekający wydał opinię jak w sentencji, czyli pozytywną, którą Prezydent jest obowiązany przedstawić Radzie Miejskiej przed uchwaleniem budżetu”. Miało to miejsce poprzez przesłanie pocztą Państwu tego dokumentu. Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 w ust. 3 ustawy o Regionalnych Izbach Obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały. Oczywiście nie było powodu, aby się odwoływać.



## **2) przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów,**

**Przewodnicząca Komisji Budżetu i Finansów Urszula Wanat:** Komisja Budżetu i Finansów obradowała nad projektem budżetu na 2018 r. na posiedzeniach w dniach 11 i 14 grudnia 2017 r. W trakcie posiedzenia w dniu 11 grudnia Pan Marcin Urban, Skarbnik Miasta, szczegółowo omówił prognozowane dochody. Priorytety zadań zapisanych w *Założeniach społeczno-gospodarczych na 2018 r.*, przyjętych w lipcu br., znajdują pokrycie w planowanych dochodach. Na pytania Radnych dotyczące wydatków przede wszystkim inwestycyjnych odpowiadała Pani Elżbieta Urbanek — Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Gospodarki oraz pan Jarosław Delewski — Dyrektor Departamentu Edukacji. W dniu 14 grudnia w posiedzeniu Komisji uczestniczyli: Pan Rafał Dutkiewicz — Prezydent Wrocławia; Wiceprezydenci Wrocławia; Pan Marcin Urban i przedstawiciele wszystkich Departamentów Urzędu Miejskiego, Przewodniczący Klubów Radnych i Komisji oraz radni niezrzeszeni. Osoby referujące odpowiadały na zadawane pytania i sugestie Radnych. Wszystkie Komisje wydały pozytywne opinie do omawianego projektu budżetu, nie składając swoich wniosków i uwag. Nie wszystkie wnioski złożone przez Radnych i Kluby Radnych do projektu budżetu po pierwszym czytaniu spełniły wymogi formalne, określone w §7 uchwały nr 320/15 Rady Miejskiej Wrocławia z 15 października 2015 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej miasta. Wnioski, które spełniają wymogi formalne wynikające z §8 ust. 2 wymienionej uchwały, stają się wnioskami mniejszości i podlegają głosowaniu na dzisiejszej sesji Rady Miejskiej w trakcie drugiego czytania. W związku z powyższym Komisja Budżetu i Finansów postanowiła w wyniku głosowania, nie zgłaszając swoich uwag i wniosków, zaopiniować [red.— projekt] pozytywnie. Za budżetem zagłosowało 7 radnych, przeciw 1 radny. Wstrzymujących się głosów nie było.

### **Opinie klubów:**

— **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości – Przewodniczący Robert Pieńkowski:** Opinia Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości na temat procedowanego budżetu Wrocławia na 2018 r. Budżet Wrocławia, który omawiamy, to z całą pewnością budżet autorski. Za jego kształt i poszczególne elementy odpowiedzialny jest od początku do końca Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz. Odpowiada on za wszystkie swoje sukcesy, jak chociażby odznaczenie Pana Prezydenta Dutkiewicza w dniu 30 listopada 2017 r. Krzyżem Zasługi I Klasy Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec, ale i za porażki, do których w pierwszej kolejności należy zaliczyć zadłużenie Wrocławia. Procedowany właśnie budżet na rok 2018 niesie za sobą багаż kontrowersyjnych decyzji, bądź znacznie wyższych wydatków niż pierwotnie zakładano, a budzących powszechną krytykę, jak łączne koszty poniesione na Stadion Miejski, na Narodowe Forum Muzyki i wiele innych. Jak wynika z danych Ministerstwa Finansów, po trzech kwartałach 2017 r. Wrocław znajduje się wśród najbardziej zadłużonych gmin w Polsce. W tym rankingu Wrocław aktualnie zajmuje niechlubne drugie miejsce po Warszawie, a przed Łodzią. To są fakty. W tym zestawieniu przoduje Warszawa. Jednakże to jest największe miasto w Polsce, dysponujące największym budżetem. Dlatego bardziej wymownym rankingiem jest ten, który prezentuje dług w przeliczeniu na jednego mieszkańca. I w tym z kolei rankingu, uwzględniającym wszystkie zadłużone gminy w Polsce, Wrocław jest co prawda już nieco niżej, bo na ósmym miejscu, ale nadal w niechlubnej pierwszej dziesiątce. I dodam, że w przeliczeniu na głowę mieszkańca Warszawa i Łódź jest już daleko w tyle. Wrocław się zadłuża, choć dobra koniunktura powinna sprzyjać zmniejszaniu tego zadłużenia. Przypomnę, że deficyt w budżecie Wrocławia na 2017 r. zaplanowano w wysokości 165 000 000 PLN. Obecny deficyt zaplanowano zapisano w wysokości 223 500 000 PLN. Łączna kwota wydatków ponad 4 500 000 000 PLN. Jest to rzeczywiście budżet rekordowy, znacznie większy, bo o ponad 300 000 000 PLN od budżetu za 2017 r. Ale niestety również zapisany deficyt jest znacznie większy niż w mijającym właśnie roku. Budżet na 2018 r. nie rozwiąże najpilniejszych problemów wrocławian. Nie rozwiąże problemów

komunikacyjnych. Nadal pozostaniemy jednym z najbardziej zakorkowanych miast świata. Chcemy być w czołówce i jesteśmy w czołówce. Pan Prezydent przedstawił przed chwilą prezentację, na której widzieliśmy slajdy, które przedstawiały Wrocław jako jedno z tych miast, które można i należy chwalić. Natomiast jest jeszcze jeden ranking i ten ranking również należałoby na tym slajdzie przedstawić, że Wrocław jest jednym z najbardziej zakorkowanych miast na świecie. Analizie poddano 390 miast z 48 krajów, a za miernik wzięto wskaźnik zatłoczenia ulic, pokazujący, o ile wydłuża się przeciętny czas podróży. W przypadku pojawienia się korków Wrocław znalazł się w pierwszej setce tego zestawienia, a konkretnie na 63. miejscu. Wrocław boryka się także z problemami komunikacyjnym i procedowany właśnie budżet z całą pewnością tych problemów komunikacyjnych nie rozwiąże. Sporo na tej sali mówiono już na temat MPK we Wrocławiu. W tym roku został rozstrzygnięty przetarg na 40 nowych tramwajów. Jak powszechnie wiadomo wybrano ofertę firmy Modertrans, która zaoferowała zaledwie 27% niskiej podłogi. Tramwaje te są znacząco tańsze, ale niestety i o wiele mniej wygodne niż w pełni niskopodłogowe tramwaje PESA. Dla młodych, sprawnych osób nie sprawia to problemu, ale o wiele trudniej korzystać z takich tramwajów osobom mającym jakiegokolwiek problemy z poruszaniem się, w tym osobom niepełnosprawnym. Szczególnie na przystankach podwójnych, na których trudno przewidzieć, gdzie tramwaj się zatrzyma. Powszechnie zauważalnym problemem Wrocławia jest brak miejsc parkingowych, a słysząc zapowiedzi, że ma być ich jeszcze mniej. Coraz poważniejszym problemem jest smog. Wrocław wydaje na walkę z nim stanowczo za mało pieniędzy. Stanowczo za wolno następuje likwidacja źródeł smogu, których właścicielem jest miasto. Za mało wydajemy na poprawę komfortu życia mieszkańców Wrocławia. Nadal wstydliwym problemem Wrocławia są komunalne kamienice: klatki schodowe, toalety na korytarzach, tragicznie wyglądające podwórka, dziurawe ulice, zniszczone lub wręcz nieistniejące chodniki. Za mało pieniędzy wydajemy na remonty tych miejsc, które są odległe od ratusza, ale dla wrocławian są bliskie, gdyż muszą się wrocławianie z tymi problemami mierzyć na co dzień. Nadal poważnym problemem Wrocławia jest kolejka na mieszkania komunalne i mieszkania socjalne. Niestety ta kolejka praktycznie się nie zmniejsza. Cieszę się z większych nakładów na edukację. Dodam, że doceniam inwestycje w edukację. To najlepiej ulokowane pieniądze. Powiem więcej, że są to wydatki, które należy zwiększać. Pieniądze na edukację to najlepiej zainwestowane pieniądze. Mamy przykłady wspaniałych inwestycji oświatowych, ale i od lat ogromne niezaspokojone potrzeby, choćby fatalny stan sprzętu komputerowego. Stan tego sprzętu jest też fatalny nie tylko w placówkach oświatowych, ale i samym Urzędzie Miejskim Wrocławia, co łatwo sprawdzić, udając się do większości osób, które muszą [red. — na nim] pracować. Biorąc wszystko to pod uwagę, opinia Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości na temat przedłożonego budżetu jest negatywna.

— **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza – Przewodniczący Jarosław Krauze:** Rok 2018, tak jak już tu było powiedziane, będzie rokiem szczególnym. Będziemy wszyscy wspólnie mogli przeżywać stulecie odzyskania niepodległości. I zapewne Wrocław znów w tym szczególnym roku będzie mógł wiele imprez ciekawych pokazać nie tylko Polsce, ale i światu w rocznicę stulecia odzyskania niepodległości. Wszystkie Komisje Rady Miejskiej Wrocławia pozytywnie zaopiniowały [red. — budżet]. Za to chciałbym też wszystkim Państwu podziękować, bo dyskusja była w większości bardzo merytoryczna, rzetelna i wszyscy Państwo odnosiliście się na posiedzeniach Komisji z bardzo dużym zaangażowaniem nad pracą nad budżetem. W tym momencie trzeba powiedzieć, że budżet jest bardzo dobry, bo ponad 4 500 000 000 PLN w budżecie. Przy każdym omawianiu budżetu zwraca uwagę fakt, że dochody własne są znacznie większe niż wydatki własne, bieżące. Ponad 362 000 000 PLN jest tej pozytywnej różnicy, a to bardzo dobrze świadczy o tym, że bilans środków finansowych, które wydajemy na bieżące potrzeby naszego miasta, jest dodatni. I możemy realizować inne zadania właśnie przez zadłużenie,

a właściwie może nie zadłużenie, a raczej powinno się powiedzieć, że przez pożyczenie pieniędzy na inwestycje. A inwestycje w przyszłym roku na to ponad 872 000 000 PLN w budżecie miasta. A jak zsumujemy jeszcze z naszymi spółkami miejskimi, ile zainwestujemy w majątek naszego miasta, to jest to ponad 1 262 000 000 PLN. Deficyt budżetowy prawie w każdym budżecie występuje, a szczególnie w budżecie państwa występuje. Z tym, że jest różnica między deficytem rządowym a naszym. My deficyt bierzemy na inwestycje, a w budżecie rządowym raczej na konsumpcję się przeznaczają te pieniądze. I przy deficycie, jak już mówimy, trzeba zwrócić uwagę również na ten współczynnik zadłużenia. Jak Państwo porównywaliście współczynniki ile możemy wziąć, czyli możemy ponad 12% z budżetu obecnego na dany rok się zadłużyć, a my wykorzystujemy niecałe 9%. A więc 1/3 jest tzw. wolnej mocy przerobowej, czyli jeszcze możemy spokojnie zwiększyć zadłużenie. Kiedyś miałem okazję, chyba miesiąc temu, jednej z pań dziennikarek tłumaczyć, która cały czas mi mówiła, że przecież jest tak katastrofalne zadłużenie naszego budżetu, że już jest tyle tego długu. I tu proszę Państwa wystarczy porównać zadłużenie budżetu do własnego budżetu. Jeżeli my zarabiamy założmy, że 60 000 PLN rocznie, a zadłużenie nasze to jest 30 000 PLN, no to wszyscy Państwo uznacie, że to nie jest duże zadłużenie osoby, która zarabia 60 000 PLN miesięcznie. I to jest takie porównanie do budżetu i zadłużenia naszego. Tu chciałbym bardzo serdecznie podziękować Panu Skarbnikowi i wszystkim Wiceprezydentom, Dyrektorom Departamentów za tę dyskusję, którą odbyliśmy między pierwszym a drugim czytaniem. Za to, że wiele jeszcze uwag i poprawek wspólnie wypracowaliśmy, wspólnie doszliśmy do wniosku, że można jeszcze wydatki usprawnić, zwiększyć. Oczywiście przez cały następny 2018 r. będziemy jeszcze pracowali, bo przecież budżet to nie jest rzecz święta, która jest na cały rok. Jeszcze przynajmniej z Panem Skarbnikiem tutaj się spotkamy z pięć razy w 2018 r. i o tym będziemy dyskutować. Bardzo serdecznie za te wszystkie uwagi nasze zrealizowane dziękujemy. Nie można nie powiedzieć nic o najważniejszym torcie w budżecie, czyli o edukacji. To jest ponad 25% udziału w całym budżecie. Bardzo duża pozycja, ale ona mogłaby być większa, gdybyśmy doszli do porozumienia z Rządem RP i Rząd wprowadziłby inne rozwiązania dotyczące dotacji dla szkolnictwa niepublicznego. To są oszczędności, które można by było inaczej wykorzystać i te środki przeznaczone na oświatę byłyby zapewne większe. Nie mam pretensji do tego Rządu. Co prawda do tego Rządu mam największe pretensje, bo gdy rozmawialiśmy dwa lata temu, to zapowiadali, że wprowadzą te rozwiązania, które Wrocław proponuje, ale żaden Rząd przez ostatnie lata nie wprowadził tych rozwiązań. Jak rozmawiamy o budżecie, to też warto rozmawiać nie tylko o wydatkach, ale o przychodach. Bardzo serdecznie dziękujemy za uwzględnienie większych przychodów. Mam nadzieję, że w roku 2018 te przychody będą jeszcze większe. Nie sposób się nie odnieść również do wystąpienia mojego przyjaciela Roberta, Przewodniczącego Klubu PiS, który mówi, że Wrocław jest katastrofalnie zadłużony i że to zadłużenie jest. Moim zdaniem zadłużanie czyli pożyczanie pieniędzy na inwestycje nie jest żadnym negatywnym rozwiązaniem. Przecież, gdybyśmy chcieli kupić tramwaje i najpierw chcielibyśmy uzbierać na to pieniądze, to musielibyśmy bardzo długo zbierać i te tramwaje, które obecnie już byśmy mieli, to one by się dawno zdekapitalizowały i nie byłoby za co ich kupić. Cały cywilizowany świat tak postępuje, że bierze środki finansowe, od kogoś pożycza. Trzeba szukać najlepszych rozwiązań, tanio pożyczyć. A jeżeli pożyczaliśmy kiedyś drożej, to teraz wziąć, jeszcze taniej spłacić tamto [red. — zadłużenie], tak jak to robi Pan Skarbnik. I wielokrotnie o tym rozmawiamy, że bierzemy tańsze kredyty, żeby spłacić te droższe kredyty. A więc pożyczanie pieniędzy na inwestycje to naprawdę nie jest grzech. Pożyczanie pieniędzy na inwestycje to jest norma w cywilizowanym świecie. Tak właśnie należy postępować. I zobaczcie Państwo — jeżeli Wrocław bardzo dużo pieniędzy pożyczył, to pożyczył na inwestycje, a więc na rozwój miasta. Dzisiaj Pan Prezydent bardzo wyraźnie powiedział, że to nasze miasto jest świetnie postrzegane. Pamiętajcie, od jakiego pułapu startowaliśmy w roku 1989. Jak przejrzyście sobie

Państwo zdjęcia, jak Wrocław wyglądał w 1989 r., to [red. — było to] zupełnie inne miasto. Od 1990 r., kiedy już samorząd Wrocławia w tej Sali Sesyjnej m.in. obradował, to co roku więcej pieniędzy przeznaczamy na inwestycje. O jak Państwo nie chcecie tego widzieć, że Wrocław się rozwija, że się zmienia — to chyba powtórzę to co powiedziałem miesiąc temu — to tyłem siedzicie do okna i nie widzicie tego, co się w mieście zmienia. Co do tramwajów, to oczywiście, że cudownie byłoby kupić tramwaje niskopodłogowe całe. Ale jak z jednej strony Państwo mówicie „nie zadłużajmy się, za dużo zadłużamy się”... Ale różnica między tramwajem niskopodłogowym, ale z jednym tylko wejściem, przy założeniu ilu wchodzi niepełnosprawnych czy matek z dziećmi do danego tramwaju... Jak jest to 10%, to jest to wszystko. Zawsze krawiec kraje, jak mu materii staje. Więc gdyby przyjąć takie rozwiązanie, to Państwa zapytam, czy Państwo wszyscy jeżdżicie mercedesami albo pontiacami? Nie, kupujecie inne też samochody. Takie, na które Was stać, chociaż spełniają wszystkie normy. Więc tutaj ja nie mam np. zarzutu do Pana Wiceprezydenta Wojciecha Adamskiego za to, że podjął taką decyzję. Bo kupił tych tramwajów znacznie więcej. I to jest dobre rozwiązanie. Jeszcze raz dziękując, opinia Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza jest pozytywna do budżetu.

— **Klub Radnych .Nowoczesna – Przewodniczący Piotr Uhle:** Mam dosyć dużą przyjemność wypowiadania się na temat planu budżetu na rok 2018. Tak jak rozmawialiśmy przy pierwszym czytaniu, była to bardzo dobra baza do tego, żeby wypracować taki dokument, który może wielu we Wrocławiu naprawdę przynajmniej zapewnić o tym, że kierunki zmian w naszym mieście są wyznaczone w rozsądny sposób. Kiedy widzieliśmy się tutaj rok temu i rozmawialiśmy o budżecie na 2017 r., rozmawialiśmy o tym, że jak największa część tego budżetu powinna być obywatelska, powinna być przyznawana w drodze, czy wydatkowana w drodze bezpośredniej konsultacji z mieszkańcami. I myślę, że cały 2017 r. jest jedną wielką historią włączania mieszkańców w procedurę decyzyjną, czy to w jednej czy drugiej formie Budżetu Obywatelskiego, czy to w formie konsultacji inwestycji osiedlowych. Myślę, że to jest naprawdę dobry kierunek ze względu na to, że wrocławianie, ale nie tylko, bo też Dolnoślązacy i wszyscy Polacy widzą to, że ich ciężka praca przekłada się na lepsze wyniki finansowe naszych samorządów, lepsze wyniki finansowe przynajmniej po stronie przychodowej naszego państwa. To jest też kwestia gospodarki światowej. Mamy dobrą koniunkturę. I to absolutnie nie jest niezrozumiałe, że wrocławianie chcą również uczestniczyć w procesie podziału tych dóbr, które przecież oni sami wypracowali. Te pieniądze nie wzięły się znikąd. To jest ciężka praca naszych sąsiadów, wrocławian i wrocławianek, którzy na to pracują. Więc myślę, że to jest bardzo dobry gest i w takim kierunku powinniśmy iść dalej. Numer 2 — ja tutaj swoje słowa kieruję do Pana Skarbnika, do Państwa Wiceprezydentów, szczególnie do Pani Wiceprezydent Magdaleny Piaseckiej. Długie tygodnie rozmów, tak naprawdę, pomiędzy pierwszym a drugim czytaniem naszego budżetu sprawiły, że znalazło się w tym budżecie bardzo dużo zadań, na których bardzo nam zależało. Zależało Radnym .Nowoczesnej, zależało wyborcom, również i sympatykom .Nowoczesnej. Myślę, że wielu wrocławian będzie z tego powodu zadowolonych, że we Wrocławiu będzie więcej pieniędzy na wymianę pieców, że znajdą się środki na inwentaryzację źródeł ciepła na Przedmieściu Oławskim, że będziemy przyłączać do sieci ciepłowniczej kamienice komunalne i że będziemy zmieniali też źródła ciepła w całym szeregu pustostanów w naszym mieście. Myślę, że wrocławianie również ucieszą się, szczególnie ci, którzy mieszkają na terenach śródmiejskich, na terenach, na których jest mnóstwo kamienic czynszowych, z tego, że w tym roku w 2018 r., zostanie przygotowany program [red. — rewitalizacji] 100 wrocławskich podwórek. Mamy też takie informacje, że takie zadania się znajdują. O całym szeregu innych kwestii będziemy jeszcze rozmawiać. Są bardzo ważne sprawy. Również jest to poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszego w całym szeregu innych miejsc, poprawa liczby miejsc zielonych — rewitalizacje skwerów, parków i cały szereg jeszcze innych

lokalnych inwestycji. Bardzo serdecznie dziękujemy za to, że Państwo ze strony magistratu wykazali się tutaj czułym uchem. Rozmawialiśmy, poświęciliśmy na to odpowiednio dużo czasu i mamy sensowne pod tym kątem rozwiązanie. Idąc jeszcze dalej... Co do dużych liczb, to mamy budżet, który systematycznie rośnie i po stronie wydatkowej, i po stronie przychodowej. I kiedy się na to patrzy, na ilość wydatków inwestycyjnych, które będzie się działa w naszym mieście, to jest to na pewno kwota, która kiedy rozmawiam z moimi Kolegami i Koleżankami, z samorządowcami z Polski robi olbrzymie wrażenie. Robią duże wrażenie, kiedy rozmawiamy o tym, jak zmieniać nasze miasta, bo na takich konferencjach tego typu pytania są. Naprawdę kwoty, które wydajemy we Wrocławiu na edukację, na inwestycje, to są kwoty, o których bardzo wielu samorządowców mogłoby pomarzyć. Natomiast oczywiście zawsze jest tak, że chciałoby się więcej. Gdzieś pośrodku trzeba się w tym miejscu spotykać. Liczymy na to, że te poprawki, na które bardzo mocno naciskaliśmy, sprawią, że wrocławianie poczują, że we Wrocławiu stan czas powolnej, ale skutecznej, transformacji kończy się. Już dbamy o to, żeby nasz Wrocław był każdego dnia coraz piękniejszy i coraz lepiej służył mieszkańcom. Na pewno znajdzie się wiele kwestii, które warto byłoby poprawić i okazja przy debacie budżetowej zawsze jest do tego, żeby wyłożyć wszystkie, ale to absolutnie wszystkie rzeczy, bo w tym budżecie po prostu wszystko jest. Natomiast mam taki apel – rozmawiajmy o tym, jak zmieniać Wrocław na lepsze niezależnie od tego, jak polityka niektórym może podpowiadać. Bo naprawdę my tutaj nie rozmawiamy o tym, czy jakaś ideologia jest większa albo mniejsza, czy jakaś ideologia jest komuś bliższa albo dalsza, tylko rozmawiamy o tym, żeby mieszkańcy poczuli realnie to, że poprawią nam się sytuacja gospodarcza, że lepiej zarabiają, że płacą więcej podatków i w kasie naszego miasta to każdego dnia coraz lepiej widać. Opinia Klubu Radnych .Nowoczesna do projektu budżetu jest na rok 2018 jest oczywiście pozytywna. Bardzo serdecznie dziękuję raz jeszcze wszystkim za pracę i czekam z niecierpliwością na głosowanie.

#### **Opinie komisji:**

- **Komisja Statutowa** – bez uwag
- **Komisja Praworządności i Bezpieczeństwa** – opinia pozytywna
- **Komisja Infrastruktury Komunalnej i Gospodarki** – opinia pozytywna
- **Komisja Rodziny, Zdrowia i Spraw Socjalnych** – opinia pozytywna
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** – opinia pozytywna
- **Komisja Rozwoju Przestrzennego i Architektury** – opinia pozytywna
- **Komisja Komunikacji i Ochrony Środowiska** – opinia pozytywna
- **Komisja Kultury i Nauki** – opinia pozytywna
- **Komisja Partycypacji Społecznej i Osiedli** – opinia pozytywna
- **Komisja Sportu i Rekreacji** – opinia pozytywna
- **Komisja Promocji i Współpracy Zagranicznej** – opinia jednogłośnie pozytywna

## Dyskusja:

**Radna Renata Granowska:** W imieniu Platformy Obywatelskiej chciałam powiedzieć, że... Zacznę od tego, że dzisiaj będziemy „na tak”. Zagłosujemy za tym budżetem. A teraz argumenty. Po pierwsze budżet konsumuje dużo rzeczy, które Platforma Obywatelska chciała, aby były. Dużo rzeczy przede wszystkim, które zgłosiła prof. Alicja Chybicka, wysyłając [red. — je] jeszcze przed ujawnieniem budżetu, więc myślę, że 70% jest ujętych w budżecie. My również dyskutowaliśmy jako radni, Sebastian [red. — Lorenc], Agnieszka [red. — Rybczak] i ja, z Panem Skarbnikiem, z Panem Dyrektorem Jackiem Sutrykiem. I tak, jak Pan Skarbnik powiedział, zostały przyjęte ważne nie dla Platformy Obywatelskiej, nie dla Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza, nie dla PiS poprawki, ale ważne dla wrocławian. To przede wszystkim smog. Na razie mało tych pieniędzy, Panie Skarbniku, ale mam nadzieję, że dojdą do nas pieniądze unijne, bo takie się szykują w ZIT wrocławskim właśnie na wymianę pieców, że jeszcze inne zewnętrzne środki... Aczkolwiek tutaj powiem, że prosiłabym w trakcie roku w imieniu Platformy Obywatelskiej o więcej. Również tak mocno styrana i zaorana edukacja, nie tylko we Wrocławiu, ale w samorządach... Patrzę na Kolegów z Prawa i Sprawiedliwości. Jak bardzo dużych pieniędzy na tę edukację musieliśmy wyłożyć w związku z reformą, co odbiło się na tym, że na inwestycje w placówkach trochę tych pieniędzy jest mało. Nasza poprawka dotyczy właśnie infrastruktury sportowej przy szkołach, również została przyjęta. Myślę, że dzieci i młodzież bardzo mocno się cieszą. A to są nasi mali wrocławianie. Sport to zdrowie, a edukować się trzeba. W zasadzie mam nadzieję, że dzisiaj jednak po tych poprawkach, po wspólnych rozmowach Platformy, Pana Prezydenta, Radnych, Dyrektorów pójdziemy do przodu i to dzisiejsze głosowanie będzie początkiem porozumienia. A jak mówili klasycy — porozumienie scala. I chciałabym na koniec tak nietypowo zacytować Aleksandra Fredrę. I mam nadzieję, że akurat te jego tego słowa się nie sprawdzą. A brzmią tak: „Ja z nim w zgodzie? Mocium Panie, wprzód słońce w miejscu stanie, wprzód w morzu wyschnie woda, nim tu u nas będzie zgoda”. Mam nadzieję, że rok 2018 to będzie rok zgody, rok porozumienia, rok dobrych wydatków dla Wrocławia. A na koniec muszę coś powiedzieć do Prawa i Sprawiedliwości. Pana Przewodniczącego słuchałam bardzo uważnie. Mówił Pan o budżecie Wrocławia. To ja mam taką lekturę. Jakby Pan zerknął do budżetu państwa, co rządzący teraz robią i np. walka ze smogiem: 200 000 000 PLN, a strzelnice w każdej gminie: 2 600 000 000 PLN. To są te priorytety, o które chodzi ludziom? Zostawię bez odpowiedzi.

**Radny Dominik Kłosowski:** Ten budżet na 2018 r. to jest budżet społeczny. Chciałem za to podziękować. Jest to budżet kontynuacji pewnych spraw, na które umówiliśmy się z Panem Prezydentem. Tylko powiem kilka najważniejszych rzeczy, czyli gabinety dentystyczne, kąpielisko na Brochowie, ulgi dla seniorów w MPK i 15-minutowy bilet, rozwój terenów zielonych, Parki Młodego Wrocławianina i kwestie związane z sprawami smogu i ochrony powietrza. Ale chciałem się tutaj na chwilę zatrzymać i odnieść się do tego, co powiedział Pan Przewodniczący Robert Pieńkowski, że to budżet autorski. Nie do końca, Panie Przewodniczący, autorski, ponieważ Prawo i Sprawiedliwość zafundowało m.in. wrocławianom reformę szkolnictwa, która w wydatkach infrastrukturalnych kosztowała 60 000 000 PLN, a w całości będzie kosztowała około 100 000 000 PLN, a nie dalsie Państwo za tą reformą pieniędzy. I my, jako miasto, musieliśmy dźwignąć i znaleźć te 100 000 000 PLN na to, żeby tę reformę wprowadzić. I druga sprawa dotyczy smogu. Oczywiście wprowadzamy... Bardzo dziękuję za to, że będziemy wymieniać piece na nowoczesne, które nie będą truć nas i naszych dzieci. Natomiast tutaj również w kierunku Rządu i Prawa i Sprawiedliwości. Chciałem za Państwa pośrednictwem zaapelować o to, że wymiana pieców to jedno, ale kolejną rzeczą są te rachunki, które przychodzą do tych czasami mniej majątnych mieszkańców, którzy muszą za ten gaz zapłacić rachunki. I tutaj mam nadzieję, że Rząd Prawa i Sprawiedliwości będzie miał pole do popisu, żeby dołożyć mieszkańcom Wrocławia do tych rachunków, do takich ulg, żeby rzeczywiście można było te piece

wymienić. Budżet Wrocławia, jak każdy budżet, budżet województwa, budżet domowy nawet, to jest pewnego rodzaju równowaga między tym co chcielibyśmy, a tym co możemy. Z jednej strony to marzenia, a z drugiej strony rzeczywistość. Budżet nie jest nigdy z gumy. Chciałem powiedzieć, że SLD poprze ten budżet na 2018 r. Ale chciałem jeszcze szczególnie podziękować kilku osobom za pracę nad tym budżetem: Pani Wiceprezydent Magdalenie Piaseckiej za zaangażowanie w sprawie gabinetów dentystycznych i spraw zielonych, Panu Dyrektorowi Jackowi Sutrykowi za wszystkie sprawy społeczne, które się wydarzą w roku 2018 i Panu Dyrektorowi Jarosławowi Delewskiemu za udźwignięcie reformy szkolnictwa i przystosowanie szkół do tego, co nas w najbliższej rzeczywistości będzie czekać.

**Radny Krzysztof Szczerba:** Muszę przyznać, że deklaracja Radnej Granowskiej z Platformy Obywatelskiej nieco mnie zdziwiła, no ale rozumiem. Widocznie rozpad Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza i Platformy Obywatelskiej był jedynie pozorny, a koalicja tego, aby było tak, jak było, trwa w najlepsze nadal. Nie dziwi mnie już także deklaracja Radnego Dominika Kłosowskiego z SLD. Jak widać Prezydent Dutkiewicz jest świetnym strategiem i już od kilku miesięcy pożarł wrocławski SLD, który ramie w ramie z Panem Prezydentem, z klubem Pana Prezydenta głosuje za niemal wszystkimi uchwałami. A także widzimy... I cieszę się właściwie z tego, że jest przynajmniej to jawne. Widzimy, że w kolejnych wyborach mieszkańcy będą mieli jasny wybór: albo zmiana, czyli Prawo i Sprawiedliwość, albo aby było to, jak było, czyli Rafał Dutkiewicz, Platforma Obywatelska i SLD idą razem. Tak że widzimy to. Ja natomiast chciałbym się skupić na kwestii zieleni. Mieszkańcy oczekują miasta przyjaznego, przyjaznego przede wszystkim do mieszkania dla nich. I to, czego w tym budżecie jest za mało, to właśnie wydatki na zielen, a przede wszystkim wydatki na parki. We Wrocławiu właściwie nie tworzy się żadnych nowych parków, postępuje urbanizacja, mamy duże zagęszczenie przede wszystkim budownictwa wielorodzinnego. Osiedla takie jak Gaj powstają właściwie bez żadnych przestrzeni zielonych dla mieszkańców. Również na dotychczasowych osiedlach, jak np. Różanka, wzdłuż ul. Bezpiecznej, dochodzi do coraz większego zagęszczenia zabudowy, co powoduje zmniejszenie liczby miejsc parkingowych, ale także zabieranie kolejnych zielonych parceli i zabudowywanie ich kolejnymi budynkami. Tak że tutaj nie tylko planowanie przestrzenne „leży” na tych osiedlach, jak i w całym mieście, ale również wydatki na zielen miejską. Brakuje po prostu tych kolejnych przestrzeni zielonych, gdzie mieszkańcy mogliby się relaksować i po prostu dobrze czuć w tym mieście. Natomiast dużo jest takich działań pozornych. Wrocław niby występuje o to, żeby być po raz kolejny Zieloną Stolicą Europy, ale wydatki skierowane w celu uzyskania tego tytułu nie idą tak naprawdę na poprawę życia mieszkańców, ale tylko po to, aby spełnić poszczególne kryteria tego plebiscytu. Tak że zamiast wydatków na parki, na walkę ze smogiem mamy wydatki np. na budowę zielonego budynku administracji miejskiej przy ul. Hubskiej. Inwestujemy w takie pozorne rzeczy, może nie wydajemy na to pieniędzy, ale np. program VOZILLA po prostu de facto nie rozwiąże problemu ze smogiem ani z brakiem czystego powietrza we Wrocławiu. Natomiast Prawo i Sprawiedliwość zgłosiło kilkanaście poprawek, które właśnie życie mieszkańców miały poprawić: budowa różnych ulic, chodników, placów zabaw itd. Ale także skupiliśmy się właśnie na problemie zieleni i smogu. Zaproponowaliśmy zwiększenie wydatków na walkę o czyste powietrze o 16 000 000 PLN. Te poprawki, jak Pan Prezydent zadeklarował na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów, zostaną odrzucone jak co roku. Więc do tego się już przyzwyczailiśmy. Być może pewnym punktem tutaj pozytywnym jest to, jak Pan Skarbnik zadeklarował, rozumiem, że w odpowiedzi na nasze poprawki, że o 2 000 000 PLN zostanie zwiększone finansowanie walki z zanieczyszczeniem powietrza. Tak że Pana Skarbnika proszę o odpowiedź, czy dzisiaj o tym wspomniał. Tak że proszę o odpowiedź, czy te 2 000 000 PLN więcej względem pierwotnego planu budżetu zostanie w formie autopoprawki teraz dopisane? Tak jak wspomniałem brakuje tutaj pieniędzy na zielen, na walkę z zanieczyszczeniem powietrza i dlatego tego budżetu poprzec nie możemy.



**Radny Krystian Mieszkała:** Potwierdzam informację Pana Radnego Roberta Pieńkowskiego. W tym roku Regionalna Izba Obrachunkowa opublikowała raport z którego wynika, że jesteśmy liderem w zadłużeniu miast. Oczywiście bez Warszawy, bo to jest miasto poza rankingiem. Więc z tego miejsca gratuluję Radnym Pana Prezydenta, Panu Prezydentowi za ten sukces, Radnym .Nowoczesnej, no i po części Radnym Platformy Obywatelskiej, którzy byli za zeszłorocznym budżetem. Gratuluję Państwu tego pięknego sukcesu. Mam nadzieję, że ten budżet nie będzie też takim sukcesem. W związku z tym chciałem zapytać Pana Prezydenta, czy w tym roku też planujemy ten sukces powtórzyć? Czyli bycie liderem w zadłużeniu miast. Tyle części humorystycznej, teraz przejdę do części polemicznej. Bo słuchając Pana Przewodniczącego [red. — J. Krauze] Klubu Pana Prezydenta, odnoszę wrażenie, może jestem w błędzie, że to było pisane w oderwaniu od budżetu. Pan stwierdził, że pożyczamy na inwestycje. Nie neguję że część z tego idzie na inwestycje. Ale jak Pan poczyta, na co pożyczamy... Jest napisane wprost — na obsługę długu. Spłacamy nowym kredytem stary kredyt. Gdzie jest zapisane w budżecie, że te kredyty idą na inwestycje? Proszę mi to wskazać, bo ja tego nie widziałem. Ale nie neguję, bo znając specyfikę działania samorządu, wiem, że po części idzie. Ale nie można twierdzić, że tylko idzie na inwestycje, ponieważ nie ma żadnego dokumentu. Dwa — przypomnę sytuację ze Śląska. Był brany kredyt na to, by dofinansować Śląsk. Proszę mi pokazać, gdzie tu jest inwestycja. Chyba, że może być błąd w komunikacji między nami i może inaczej postrzegam inwestycję. Może mamy inne definicje. Po drugie, kolejny raz podkreślam, że to nie jest tak, że Pan Skarbnik buduje budżet od podstaw. 3/4 wynika z ustaw. A więc o tym proszę pamiętać, mając świadomość taką, że samorząd jest w łonie państwa, nie jest sam sobie. Tak że tutaj do niektórych Radnych, nie powiem których, uczulam, że my mamy samodzielność, a nie autonomię finansową. Państwo wszystkim dziękują, a w sumie zapominacie o osobie, która w sumie spina ten bałagan, o Panu Skarbniku. Dlatego mu dziękuję, bo faktycznie panuje nad tym budżetem. Pan Przewodniczący [red. — J. Krauze] podawał dane nadwyżki operacyjnej, a tam nie było spółek. Niech Pan doda spółki, niech Pan doda pensje prezesów do tej nadwyżki. Zobaczmy, ile wyjdzie. Dodajmy dłużi spółek. Jaka będzie nadwyżka? Jaki będzie dług? Będzie poza limitem. Więc to mówię polemicznie, żeby nasi słuchacze mieli też inny pogląd. Nie neguję Pana wystąpienia. Ja tylko odbieram takie przeświadczenie, które się kłóci z moją wiedzą. Mogę być w błędzie.

**Radna Grażyna Kordel:** Już wiemy, mówili już Koledzy o tym, że Wrocław jest jednak jednym z najbardziej zadłużonych miast w Polsce. Dlatego nie możemy zaakceptować podwyższenia deficytu do wysokości 223 500 000 PLN, zadłużenia miasta kolejnymi kredytami w wysokości łącznie 458 700 000 PLN w samym 2018 r., by spłacić kredyty z lat ubiegłych. Licząc w rachunku narastającym, zadłużenie miasta osiągnie pułap na koniec przyszłego roku aż 3 118 700 000 PLN. Nie ujawnia się zadłużenia spółek, jak powiedział Kolega Krystian Mieszkała, których miasto jest stuprocentowym udziałowcem bądź ma pakiet większościowy. Ugrupowanie Kukiz'15 wniosło do Sejmu nowelizację ustawy o pracownikach samorządowych, według której mają być zlikwidowane niektóre stanowiska, co ma zmniejszyć koszty funkcjonowania administracji samorządowej. Miasto Wrocław w ramach oszczędności powinno zastanowić się nad zmianą struktury organizacyjnej. Tymczasem tworzy się nowe stanowiska i etaty. Z całą pewnością powinno się wzmocnić etaty w Wydziale Finansowym czy Zespole ds. Audytu Wewnętrznego, by przed każdym podjęciem decyzji przeprowadzać głęboką analizę kosztów i wyłaniać tylko te racjonalne. Ułatwiłoby to zarządzanie miastem, wyeliminowałoby ciągłe poszukiwanie kolejnych tańszych preferencyjnych kredytów, by spłacać te zaległe. Interesuje nas, jak będzie finansowany w 2018 r. Śląsk Wrocław. Czy jest już jakaś koncepcja? Czy będziemy zaskakiwani kolejnym wzrostem deficytu? Dokapitalizowano kwotą 1 000 000 PLN spółkę Stadion Wrocław. Czy istnieje jakieś rozwiązanie, by zmniejszyć nakłady podatników na tę spółkę? Kiedy zakończą się procesy sądowe np. Narodowego Forum Muzyki z wykonawcą robót? Stadion Wrocław — w jakiej kwocie są złożone depozyty w przypadku ewentualnych przegranych spraw?

W jaki sposób oprócz programu KAWKA miasto ma walczyć ze smogiem, skoro w niektórych komunalnych mieszkaniach w miejsce wyburzonych pieców stawia się nowe piece kaflowe ogrzewane węglem? Wnioski złożone przez Kluby i indywidualnie przez Radnych dotyczące zmian w budżecie na przyszły rok w większości zostały odrzucone. Wyjaśnienie tego zjawiska to brak możliwości ich sfinansowania ze wskazanych źródeł bez likwidacji ważnych dla mieszkańców przedsięwzięć. Czy takim przedsięwzięciem ważnym jest np. pkt 3 rozdział 75075 — Promocja miasta poprzez zapraszanie do Wrocławia liderów opinii branż kreatywnych i influencerów, a także stałe elementy budowania marki Wrocławia? Takich przedsięwzięć było przerabianych już bardzo wiele, np. dwukrotnie występowało o organizację wystawy EXPO. Oprócz kosztownych podróży nic nie osiągnięto. Gdzie są fotografie z Marilyn Monroe? A kredyty spłacamy. Kiedy zostanie spłacona organizacja The World Games? Jaki będzie bilans tej imprezy? A teraz występuje się z aplikacją, by w 2020 r. zostać Zieloną Stolicą Europy. Podaje się w opisie dane dotyczące tego, że Wrocław odwiedziło w 2016 r. 5 000 000 turystów. Tymczasem według danych GUS z 1 sierpnia 2017 r. turystów zagranicznych we Wrocławiu było 350 000. Czyżby turystów krajowych było aż 4 850 000? A w 2016 r. Wrocław to Europejska Stolica Kultury —koszty promocji, reklamy itd. Wracając do Zielonej Stolicy Europy, to według informacji prasowych prym w zalesianiu i ochronie terenów zielonych w Polsce wiodą Katowice. W ciągu kilku lat zalesiono tam ponad 40% powierzchni po wyrobiskach górniczych. Jest to porównywalne do osiągnięć w tym zakresie do miasta Essen w Niemczech i nie chcą pretendować do tego, by być Zieloną Stolicą Europy...

**Radny Piotr Maryński:** Jest mi smutno i skoncentruję się niestety na tym, na co czas mi pozwoli. Mianowicie na naszych odrzuconych poprawkach. Przykro mi, że żadna z nich nie znalazła jakiegokolwiek zrozumienia czy też zainteresowania ze strony koalicji rządzącej i Prezydenta Wrocławia. Skoncentruję się siłą rzeczy na tych, do których się przygotowałem. Niestety nie będzie okazji ich przedstawić, ponieważ z tego, co widzę takiej możliwości formalnej nie będzie. Pierwsza rzecz to być może mało identyfikowalne multimodalne centrum logistyczne. Tu chodzi tak naprawdę o międzynarodowy port rzeczny z taką funkcją. Tutaj zobowiązuje nas do tego, żeby się nad tym tematem pochylić międzynarodowa konwencja AGN o międzynarodowych drogach wodnych, a także plan rozwoju żeglugi śródlądowej w Polsce. I tego tematu nie unikniemy. Pytanie, czy będziemy stali tyłem nadal do Odry i tyłem do zagospodarowania Odry gospodarczego, czy pochylimy się nad tematem. Ten port międzynarodowy po prostu jest wskazany w międzynarodowej konwencji. My musimy jakoś się nad tym pochylić. Jeżeli tego nie zrobimy, to powiem w ten sposób, że ktoś posądzi nas o niegospodarność, ponieważ nie wykorzystamy okazji, która się nadarza w niepowtarzalny sposób. Takie centrum logistyczne, żeby tak uprościć sprawę ad absurdum, to jest coś więcej niż specjalna strefa ekonomiczna, czyli miejsca pracy, gospodarka. To jest temat, którego nie sposób uniknąć. Niestety zupełnie został pominięty. Jest to dla mnie trochę zdumiewające. Ja trochę w opozycji też w spojrzeniu na promocję miasta. Czy to też nie byłaby promocja miasta, jeślibyśmy się nad takim tematem pochylili? Pytanie — promocja miasta, ale w jaki sposób. Czy poprzez Festiwal Kryminału i Europę na Widelcu, czy może przez to, że będziemy mieli międzynarodowy port rzeczny, który jest w magistrali TNT, który połączy Bałtyk z Adriatykiem? To jest wyjście do Europy, a nie Europa na Widelcu. Druga moja poprawka, która też została zgłoszona indywidualnie. I tutaj ukłon dla Pani Radnej Granowskiej, której, widzę, nie ma [red. — na sali]. Powiem tak, strzelnica. Te miliardy, o których tutaj powiedziała. Strzelnica w każdej gminie. Ale z dofinansowaniem dla gmin w wysokości 80% z budżetu państwa, a de facto z Ministerstwa Obrony Narodowej. Czy to nie jest też niepowtarzalna okazja, żeby po pierwsze zwiększać nasze bezpieczeństwo poprzez umożliwienie służbom mundurowym ćwiczenia, chociaż na strzelnicach, wspieranie sportu strzeleckiego? Tu do Pani Renaty [red. — Mauer-Różańskiej] się zwracam. To jest dokładnie skierowane do tego, żeby propagować sport strzelecki, a także wspierać i siły zbrojne, i policję, i inne służby, które korzystają ze strzelnic. Mielśmy tragiczny wypadek, który się zdarzył nieopodal Wrocławia. Wszyscy Państwo go doskonale znacie. Im więcej się ćwiczy,

tym mniej takich wypadków może się zdarzyć na służbie. Kolejnym tematem, który powraca jak bumerang, to Wrocławski Tramwaj Wodny. W 2005 r. inicjatywa. Miasto zamówiło takie opracowanie i takie opracowanie jest. Od 2005 r. mamy dramatycznie większe korki w mieście. Dramatycznie... Można nie dramatycznie, ale też znacząco pewnie pogorszyła się jakość powietrza we Wrocławiu. Pochylmy się nad tym tematem. Jest nad czym pracować i można skorzystać z tego, co jest. Odświeżyć temat, ale przynajmniej się nad nim pochylić, a nie wyrzucać go po prostu tak, jakby go w ogóle nie było. Także kolejny raz zachęcam Państwa. W końcu też kolejny temat związany także z komunikacją, czyli także z walką o ochronę powietrza i z rozkorkowaniem miasta, czyli Wrocławska Kolej Miejska. Nie aglomeracyjna. Doskonale, że kolej aglomeracyjna się rozwija i że nad tym tematem pracujemy, ale wykorzystajmy tę sieć kolejową, która jest w obrębie miasta. Pociągi towarowe, jak Państwo doskonale wiecie, jeżdżą po mieście. Dajmy ten temat do opracowania specjalistom, którzy znają się na tym temacie, a mamy takich ludzi. Mamy Politechnikę Wrocławską. Więcej czasu niestety chyba miał nie będę, ale zapraszam Pana Prezydenta i Państwa. Służę moimi inicjatywami, które być może Państwo w przyszłości zainteresują.

**Radny Marcin Krzyżanowski:** Według mojej oceny Wrocław jest takim przykładem, taką ikoną, niechlubnym wzorcem jako przykład niezrównoważonego rozwoju w mieście. Ten rozwój we Wrocławiu w dużej mierze jest punktowy. Duże nakłady finansowe idą na centrum, okolice dużych inwestycji miejskich. Mówię tutaj o rozwoju wspieranym i finansowanym ze środków publicznych. Nie ma w moim przekonaniu w tej perspektywie kilku kadencji takiego spojrzenia na miasto jako całość, czyli wspierania wszystkich jego elementów. I my na początku tego roku wspólnie z Radami Osiedli zaproponowaliśmy Państwu jedno z takich narzędzi, które ten zrównoważony wzrost na terenie całego miasta mogło stymulować. To był jeden z celów, dla którego to zgłosiliśmy. Oczywiście innym celem było wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego lokalnego w osiedlach, wzmacnianie Rad Osiedli. Mówię tutaj o Funduszu Rozwoju Osiedli, czyli dedykowanej kwocie 40 000 000 PLN. Ona by rosła, bo mówiliśmy tutaj o 1% budżetu, o którym decydować mogły osiedla, ale one wprost tych pieniędzy nie wydawały. I tych pieniędzy w budżecie, który omawiamy, nie ma, czyli tej rzuconej przez nas propozycji Państwo nie podjęliście. Tego w budżecie nie ma. Nie ma kolejnego jeszcze, moim zdaniem, wartego rozważenia pomysłu, który Państwu zaproponowaliśmy też na początku tego roku. A mówię tutaj o specjalnym funduszu wsparcia osób o niskich dochodach, które decydując się na inne źródło ogrzewania niż paliwa stałe, np. gaz, prąd, mogłyby otrzymywać od samorządu wsparcie, czyli byłoby taką dodatkową zachętą, bo smog często bierze się po prostu z biedy. Każdy chciałby używać ekologicznego opału, każdy chciałby mieć sieciowe ciepło, bo jest po prostu wygodniej. Z takiego Państwo rozwiązania również nie skorzystaliście i takich środków w budżecie Wrocławia na 2018 r. nie ma. A są przykłady samorządów, gdzie to jest. Pierwszy z brzegu Kraków, który od kilku lat już taki mechanizm wsparcia ma. Tego Państwo również nie uwzględniliście. Jedna rzecz, która już tak bardziej szczegółowo mnie zainteresowała w tym budżecie, a mianowicie Narodowe Forum Muzyki. Panie Skarbniku i Panie Prezydencie, jak to jest, że inwestycja, która kosztowała 360 000 000 PLN, inwestycja, wokół której toczą się procesy czy spory z wykonawcą pierwszym na kwotę, jeśli się nie mylę, 138 000 000 PLN... W budżecie na 2018 r. znajduje się kwota 4 500 000 PLN. Zapytałem... W budżecie to jest kwota na inwestycje. Zapytałem w takim razie o jego charakter, ta inwestycja będzie w Narodowym Forum Muzyki, które i tak kosztowało już wrocławskiego podatnika i mieszkańca tak dużo. Odpowiedź jest mglista, jak zwykle. Ale można wyciągnąć wnioski takie, że duża część tych pieniędzy zostanie przeznaczona na usterek, na naprawę usterek. Jak to się dzieje, że nowa budowla, 2 lata... W tym roku 2 700 000 PLN, w przyszłym 4 500 000 PLN. Jak to się mogło wydarzyć?

**Radna Agnieszka Rybczak:** Chciałabym na początek króciutko odnieść się do pierwszego występującego, do Radnego Krzysztofa Szczerby. Otóż mam tak naprawdę mocną nadzieję, że dobra zmiana się Wrocławowi jednak nie przydarzy.

Bo to, co ona robi z naszym krajem, wszyscy możemy obserwować. Natomiast odnosząc się do budżetu, to jesteśmy „za”, ponieważ jest to budżet chyba pierwszy od kilku lat, który rzeczywiście bardzo mocno jest frontem do mieszkańca. Jest w nim bardzo dużo pieniędzy na drobne inwestycje. One są w różnych miejscach w budżecie pozapisywane. Wszyscy mogliśmy się z tym zapoznać. Jest więcej pieniędzy na drobne inwestycje dedykowane Radom Osiedli. Tak że myślę, że Pan Przewodniczący Prawa i Sprawiedliwości może być spokojny, bo chodniki są i będą, i będą na pewno w coraz lepszym stanie. I jest więcej pieniędzy na remont podwórek, więcej pieniędzy na zieleni, na doświetlenia. Na te wszystkie drobne rzeczy, które są przez mieszkańców wyczekiwane. Tak że dlatego m.in. jesteśmy za tym budżetem.

**Radny Dominik Kłosowski:** *Ad vocem* Chciałem się odnieść słów Pana Radnego Krzysztofa Szczerby. Pan Radny twierdzi, że się drzew nie sadi w mieście. W listopadzie ruszyliśmy z pilotażem projektu *Wrośnij we Wrocław*. To jest kwestia rozwoju wrocławskich parków. Zapraszam Prawo i Sprawiedliwość do pomocy w przyszłym roku. Będziemy szukać 400 młodych wrocławian, którym rodzice posadzą drzewa w ramach projektu *Wrośnij we Wrocław*. To był pilotaż, a w przyszłym roku mamy sadzić 400 kolejnych drzew we wrocławskich parkach. Kolejna sprawa, to chciałem się odnieść do wystąpienia Radnego Piotra Maryńskiego. Panie Radny, Pana kolega Minister Marek Gróbarczyk [red. — Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej] na konferencji u Pana Wojewody rok temu obiecał 30 000 000 000 PLN na rozwój Odrzańskiej Drogi Wodnej. To jest to, o czym Pan mówi, czyli porty itd. Nie wiem, skąd Minister weźmie takie pieniądze, ale mam nadzieję, że dotrzyma obietnicy. Jeszcze jedna sprawa, ostatnia kwestia. Pani Minister Zalewska obiecała, że Szkoła Żeglugi Śródlądowej we wrześniu tego roku zostanie otwarta. Nie została otwarta. Mam nadzieję, że zostanie otwarta w przyszłym roku. Bo jak mamy modernizować ten węzeł odrzański, to musi mieć kim to robić.

**Radny Sebastian Lorenc:** Piekło zamarzło. Będę głosować za budżetem. Poruszyła mnie wypowiedź Kolegi Krzysztofa Szczerby dzisiaj. Takie były dwie warstwy bardzo istotne, które Kolega Szczerba dotknął. Warstwa polityczna, to była pierwsza, która się rzucała w oczy. I to jest moja odpowiedź, Kolego Szczerbo, na warstwę polityczną. To zjednoczona opozycja. To jest m.in. powód, dla którego pewnego rodzaju współpraca, nie myślę tu nawet o współpracy budżetowej, między osobami, które myślą inaczej niż Prawo i Sprawiedliwość, będzie kontynuowana we Wrocławiu. Tak samo jest kontynuowana w tej chwili w całej Polsce. Po prostu musimy przeciwstawić się tej dewastacji, temu niszczeniu państwa, z którym mamy w tej chwili do czynienia. Przypomnę, że Unia Europejska dała temu wczoraj wyraz pewnym dość istotnym wydarzeniem, o którym nie będą to wspominać. I warstwa samorządowa. To jest chyba to, co jest istotniejsze i nas tu wszystkich interesuje. Pan Skarbnik wspominał tutaj o uwzględnionych wnioskach Platformy Obywatelskiej i pani prof. Alicji Chybickiej. Chciałem odnieść się do jednej z części budżetu, która została uwzględniona, a o którą postulowała pani prof. Alicja Chybicka. Myślę tutaj o transporcie. Mamy kwotę grubo ponad 400 000 000 PLN, pani prof. Alicja Chybicka postulowała 423 000 000 PLN. I to cieszy. Oczywiście nie zamykamy oczy na mankamenty, na to, co się stało negatywnego z komunikacją zbiorową w ostatnich latach. Natomiast liczymy na to, że zakup nowych pojazdów w pełni niskopodłogowych, że rozwój sieci tramwajowej, że modernizacja torowisk, które jest bardzo potrzebne, zagęszczenie kursów, o które pani prof. Alicja Chybicka postulowała, że to wszystko będzie wdrożone. Takie mamy obietnice ze strony Skarbnika Miasta, które usłyszeliśmy. Teraz odnosząc się krótko do kwestii też poruszonej przez jednego z moich przedmówców [red. — P. Maryńskiego], sprawa strzelnic. Bo to jest coś, co porusza i jest pewnym świadectwem tych różnic w myśleniu, spojrzeniu na państwo, na samorząd, jakie są naszym udziałem. Naszym, to myślę o opozycji i Prawie i Sprawiedliwości. To, o czym powiedziała Koleżanka Renata Granowska wcześniej, czyli kwota 2 600 000 000 PLN na strzelnicę i kwota 200 000 000 PLN na smog. Waga tych dwóch problemów jest oczywista. Dlatego Rząd Prawa i Sprawiedliwości zdecydował się na przeznaczenie tak ogromnych

pieniędzy na coś, bez czego naprawdę można spokojnie żyć? Kolega Maryński mówił o strzelnicach dla Policji. Są strzelnice dla Policji. Gdyby ktoś z Was był obecny na otwarciu komisariatu przy ul. Ślężnej, to miałby okazję zwiedzić bardzo ładną strzelnicę, która znajduje się w podziemiach tego komisariatu i która, jak myślę, spełnia oczekiwania Policji. To tak naprawdę jest tylko i wyłącznie propagandowy zabieg. Mówimy o finansowaniu z budżetu państwa. Oczywiście, że tak. A budżet państwa skąd jest sfinansowany? Z powietrza? Z Marsa? On jest finansowany z naszych podatków. Z tych pieniędzy, które są wypracowywane w formie podatków przez przedsiębiorców wrocławskich, przez ciężko pracujących ludzi. Więc to są tak naprawdę nasze wspólne pieniądze. Bardzo cieszy również, i to jest nie ukrywam jeden z elementów, dla których zdecydowałem się zagłosować za tym budżetem, zwiększenie kwoty na poprawę jakości powietrza. I tutaj uważam, że ona oczywiście i tak jest za mała, o czym już Pan Skarbnik wspomniał. Uważam, że ją należy radykalnie zwiększyć i też tutaj ogromna prośba i nadzieja wyrażona w kierunku Pana Prezydenta i Skarbnika, że będziemy bardzo konsekwentnie iść w tym kierunku i że miasto rzeczywiście te piece, które odbudowało przy ul. Kluczborskiej, że to będą już ostatnie odbudowane piece węglowe w tym mieście przez gminę Wrocław i że więcej się taka sytuacja nie powtórzy. Mam osobiście taką nadzieję, bo sprawa zanieczyszczenia powietrza i wpływu tego zanieczyszczenia na zdrowie, przede wszystkim dzieci jest dla mnie osobiście i dla pani prof. Alicji Chylickiej kluczowa. I o to naprawdę powinniśmy bardzo dbać. I tu znowu ad vocem odnośnie do wypowiedzi Kolegów z Prawa i Sprawiedliwości. Przez dwa lata Wasz rząd nie zdołał wprowadzić czegoś, co jest kluczowe w poprawie jakości powietrza, czyli normy spalanych paliw, zakazu sprzedaży tych paliw o najgorszej jakości. Flotokoncentraty są dalej dostępne w sprzedaży, o ile się nie mylę. Sprawdzałem to niedawno. Jest to potrzebne, żeby te normatywy wprowadzić. Jeszcze ostatnia kwestia — dodatkowe środki na Rady Osiedli. Przypomnę, że to same Rady Osiedli od 2006 r. upominają się o te dodatkowe środki. Tu Jurek Sznerch pamięta, ponieważ my spotykaliśmy się jako osiedla tu, na tej sali, prosiliśmy o te pieniądze przez całe lata. Ja o tym mówiłem, o roli osiedli w mieście mówiłem od roku 2011, od kiedy jestem radnym miejskim. I to się o wreszcie spełniło.

**Radny Paweł Rańda:** Na początek i chyba głównie się skupię na Radnym Piotrze Maryńskim, żeby w końcu przestał i zaczął odróżniać samorząd od państwa. I pamiętał o tym, że w 1990 r. zostało rozróżnione i nie ma centralizacji państwa. I Odra jest rzeką, która należy do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej i to należy do państwa. To, o czym Dominik Kłosowski mówił, to co minister obiecał. Wrocław rewitalizuje Przedmieście Oławskie, rewitalizował Nadodrże i nabrzeże choćby przy ul. Składowej, gdzie kajakarze mogą schodzić teraz z pięknego nabrzeża. I Wrocław odwrócił się do Odry. Brakuje jeszcze większych działań, jeśli chodzi o działania rekreacyjne, ale to się zmienia z roku na rok. I proponowałbym, żeby skończyć to mówienie co którąś radę o tym, co Wrocław powinien względem Odry. I tak na koniec, słuchając Radnych Prawa i Sprawiedliwości, to skojarzyła mi się sentencja Ignacego Krasickiego: „Dlaczego dzwon głośny? Bo w środku próżny”. I składał wniosek o zamknięcie dyskusji.

### **Głosowanie w sprawie zamknięcia dyskusji**

**Wyniki głosowania:** za – 19, przeciw – 9, wstrzymało się – 3

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Ostatnim mówcą będzie Pan Tomasz Hanczarek.

**Radna Małgorzata Zawada:** Na początku też chciałam bardzo podziękować za zwiększenie budżetu inwestycyjnego o ok. 237 000 000 PLN, nie tylko w takich obszarach jak transport, komunikacja. Mam tu na myśli oczywiście inwestycje związane z tramwajami na ul. Habską, na Popowice — 83 000 000 PLN, trasa tramwajowa na Nowy Dwór — 37 000 000 PLN, czy też obwodnica Leśnicy

w granicach 81 000 000 PLN. Chciałabym podziękować przede wszystkim za zwiększenie budżetu w obszarze społecznym, ale także osiedlowym. Osiedlowym, czyli program inicjatyw lokalnych — 21 000 000 PLN, obok oczywiście Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego — 30 000 000 PLN, ale także na te inwestycje, które zadzieją się na osiedlach, a zgłaszane były przez Rady Osiedla podczas spotkań z Prezydentem. I ta kwota ma w ciągu dwóch lat oscylować na 190 000 000 PLN na takie właśnie kwestie, te priorytety, które były tutaj przez Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości wskazywane, czyli chodniki, przejścia dla pieszych, zieleńce. Chociażby jednym z przykładów jest remont ul. Gajowickiej i ul. Tarnogajskiej. I tych inicjatyw jest bardzo dużo. To jest 148 zadań oscylujących na kwotę 190 000 000 PLN. Przede wszystkim chciałam podziękować za zwiększenie kwoty na działania senioralne. Jako przedstawiciel Wrocławskiej Rady Seniorów dziękuję w sposób szczególny. Teraz chciałabym się odnieść także do innych kwestii. Chciałabym tutaj Państwu podać, że ostatnio ukazała się publikacja, że firma Kantar Millward Brown zrobiła badania 19 dużych miast i okazało się, że Wrocław właśnie jest liderem. Tym liderem, który daje najlepsze perspektywy, ma najlepsze inwestycje i jeżeli komuś przyszłoby się przeprowadzić z innego miasta, to właśnie do Wrocławia. Chciałabym się również odnieść do promocji i do wypowiedzi Pana Radnego Piotra Maryńskiego. Promocja we Wrocławiu to nie tylko *Europa na Widelcu*, chociaż ta *Europa na Widelcu* to proszę Państwa... Jeżeli Państwo o czymś mówią, to proszę się zorientować dokładnie. W niej uczestniczą uczniowie szkół gastronomicznych, zawodowych szkół. Stawiamy przecież na szkolnictwo zawodowe we Wrocławiu. Mają możliwość uczestniczenia. A także te cegiełki, które są zbierane podczas konsumowania posiłków, właśnie są zbierane dla uczniów ze szkół gastronomicznych. Druga rzecz, *Festiwal Kryminału*. Impreza kulturalna. Kultura to nie szósta kategoria odświeżania dróg, więc jeżeli mówimy o zrównoważonym rozwoju, to powinniśmy i inwestować w kulturę, sport i oświatę tak, aby każdy z mieszkańców mógł swoje potrzeby zaspokoić i w tych obszarach. Ponadto promocja we Wrocławiu to sport. Chociażby takie imprezy związane z bieganiem: maraton, półmaraton, rozgrywki szachowe. Więc jest tych obszarów, jeżeli chodzi o promocję miasta, jak najbardziej wiele i to zróżnicowanych. I tak na koniec chciałabym powiedzieć tak — Pan Prezydent otrzymał 30 listopada nagrodę od Prezydenta Niemiec, właściwie od Republiki Federalnej Niemiec, ale Pan Prezydent cały czas dostaje jakieś nagrody i jest nagradzany w wielu kwestiach. Tutaj przypomnę chociażby wyróżnienie przez żołnierzy Armii Krajowej, wyróżnienie od „Ludzi ze znakiem P”. A ta ostatnia nagroda jest za budowanie miasta, które potrafi pozytywnie współpracować na arenie międzynarodowej, budowanie miasta otwartego, tolerancyjnego, a nade wszystko nowoczesnego w obszarze gospodarczym i kulturalnym.

**Radny Marcin Krzyżanowski:** Ad vocem Nasza dyskusja miejscami przechodzi na poziom wyższy, czyli krajowy. Nie sposób pewnych rzeczy nie skomentować, zwłaszcza tego, co Platforma Obywatelska nam zarzuca i co opowiada. Rozmawiamy dzisiaj o pieniądzach, o budżecie Wrocławia, więc ja się też do kwestii finansowych odniosę. Szanowni Państwo, jak Państwo zarządziliście, to spółki Skarbu Państwa ledwo dyszały i Państwa receptą na te problemy była sprzedaż. Chcieliście Państwo sprzedać LOT, chcieliście Państwo sprzedać Poczte [red. — Polską]. LOT zarabia, Poczta bilansuje się, pomimo tego, że jeszcze niedawno sto kilkadziesiąt złotych co roku zamykała swój rachunek. My dzisiaj, i Wojewoda Dolnośląski to ogłosił, spłacamy Państwa zaległości. Dodatkowe 500 000 000 PLN na służbę zdrowia, z tego 156 000 000 PLN na szpitale za nadwykonania, których nie byliście w stanie pokryć od 2010 r. To są fakty. Tak zarządzało się pieniędzmi za Państwa...

**Radny Piotr Maryński:** Ad vocem Każdy wie do kogo. W siłach zbrojnych obecnie funkcjonują 52 strzelnice garnizonowe, 33 pistoletowe, poza tym 170 strzelnic różnego typu. I teraz uwaga. Niemcy, na które tak patrzymy chętniej i nagrody się pojawiają — Federacja Strzelców Sportowych zrzeszająca 15 000 klubów i 1 400 000 członków ma do dyspozycji 15 000 strzelnic. Kwestia Szkoły Żeglugi Śródlądowej — od przyszłego roku startuje szkoła, de facto pierwsza klasa Technikum Żeglugi Śródlądowej.

Nie pani Minister Anna Zalewska, tylko pan Minister Marek Gróbarczyk. Jeżeli chodzi o finansowanie dotyczące budowy śródlądowych dróg wodnych, to mam półgodzinną prezentację. Jak Pan Radny [red. — D. Kłosowski] jest zainteresowany, to zapraszam.

**Radna Grażyna Kordel:** *Ad vocem* do Kolegi Dominika Kłosowskiego. Słuchałam uważnie Pana Dyrektora Jarosława Delewskiego na poprzedniej sesji w listopadzie. 60 000 000 PLN na reformę oświaty, a nie 100 000 000 PLN. I jest ona rozłożona na trzy lata. Dotyczy to wygaszania gimnazjów. A gdzie kwoty subwencji? Jeżeli chodzi o gabinety dentystyczne. Dominiku, spójrz w materiały ogólnodostępne w Lublinie, mieście znacznie mniejszym od Wrocławia. Tam od kilku lat istnieje 49 gabinetów w całości finansowanych przez gminę. Do małych szkół dojeżdżają dentobusy.

**Radna Katarzyna Obara-Kowalska:** Ponieważ jest to moje ostatnie głosowanie nad budżetem Wrocławia z miejsca radnej Rady Miejskiej, to pozwolę sobie na kilka zdań podsumowania prac nad budżetem, które obserwuję od 8 lat. Nie zawieram się rozwodzić nad wielkimi liczbami tego budżetu. Ponad 100 000 000 PLN na dofinansowanie spółek miejskich, w tym najwięcej na Stadion Wrocław — 46 000 000 PLN, na którym nie ma kto grać mimo dołożenia dodatkowych milionów złotych. Z doświadczenia wiemy, że do wydania tych pieniędzy z pewnością jest okragłe uzasadnienie. Trzeba jeszcze do tej kwoty dodać ponad 62 000 000 PLN zapisane w budżecie miasta na funkcjonowanie Biura Nadzoru Właścicielskiego za nadzór nad spółkami miejskimi. Pojawia się więc pytanie, jaka jest odpłatna odpowiedzialność Wiceprezydentów i wysokich rangą urzędników w radach nadzorczych spółek miejskich, skoro Biuro Nadzoru Właścicielskiego za ponad 62 000 000 PLN nadzór ma w obowiązkach. Z głosów na posiedzeniach komisji i na sali można by wywnioskować, że priorytetem powinno być zwiększenie przychodów do budżetu. A tymczasem celem powinna być walka o zmniejszenie kosztów tak funkcjonowania samorządowych takiego, jak i bieżącego funkcjonowania gminy. W tym miejscu warto też zaznaczyć drobny, ale jakże wymowny przykład tego, jak wygląda ta walka o zwiększenie przychodu do budżetu. Taki np. przychód z renty planistycznej jest zaplanowany na poziomie 100 000 PLN. A przypomnijcie sobie Państwo, ile planów miejscowych zmieniono w ciągu roku pod kątem zmiany przeznaczenia gruntów należących do prywatnych właścicieli z terenów zielonych na budownictwo mieszkaniowe czy biura. W tym miejscu warto przypomnieć, także zmiana planu miejscowego przy ul. Grodzkiej, gdzie dawny budynek farmacji na wniosek prywatnego właściciela — bo na wniosek uczelni, która była właścicielem wcześniej się nie dało — przekształcono z celów naukowych na cele biurowe i hotelowe. Pośpiech w tym procesie Wiceprezydent Adam Grehl tłumaczył wówczas koniecznością ratowania zabytku. Pytam więc, dlaczego od blisko 4 lat nic się tam nie dzieje? Może po to, by inwestor uniknął płacenia opłaty planistycznej związanej ze zmianą planu pod jego potrzeby, której konieczność odprowadzenia minie wraz z piątym rokiem od zmiany planu. Dlaczego nic w tej sprawie Państwo nie robicie? Już nie przeszkadza niszczenie zabytku? Nie zależy Wam na przychodzie do kasy miasta? Dlaczego? To są pytania w kategoriach jak sądzę retorycznych. Ale najlepszą ilustracją sposobu zarządzania publicznymi pieniędzmi jest skądinąd ważny i potrzebny projekt zapobiegania próchnicy zębów uczniów szkół podstawowych. Pomysł z gruntu dobry. Zresztą był realizowany w szkołach do momentu, gdy SLD go zlikwidowało, a teraz wraca jako odkrycie. Ale nie o tym. Zastanówmy się nad inżynierią finansową tego pomysłu, zgodnie z którą gmina ma przygotować i udostępnić pomieszczenia, wyremontować je, a także urządzić te gabinety stomatologiczne, kupić specjalistyczny sprzęt, a na koniec zatrudnić stomatologów. To działanie nie ma przecież, wbrew temu, co nam się wmawia, na celu walki z próchnicą u dzieci. Takie działanie ma na celu wyrzucenie publicznych pieniędzy w błoto. Jak bowiem wytłumaczycie, Panie i Panowie, fakt wydanych już ponad 300 000 PLN na remont pomieszczeń w 11 szkołach, które następnie za pieniądze podatników trzeba będzie wyposażyć — w budżecie na wniosek Prezydenta jest blisko 1 300 000 PLN — następnie zatrudnić tam lekarzy, na to zabezpieczone jest 850 000 PLN, na gabinety,

co daje 8000 PLN miesięcznie na gabinet. To wszystko po to, aby objąć świadczeniem kilka tysięcy uczniów z 11 tylko szkół. A pamiętać trzeba, że po stronie miasta będzie utrzymanie tych gabinetów, co oznacza m.in. serwisowanie sprzętu medycznego i pochodne komplikacje codziennej pracy lekarzy. Według informacji zasięgniętych podczas posiedzenia Komisji Rodziny, Zdrowia i Spraw Socjalnych istnienie tych gabinetów nie będzie jednak skutkowało leczeniem zębów u dzieci, a ma jedynie być miejscem okresowych przeglądów stomatologicznych dla dzieci. Leczenie pozostanie w gestii rodziców. Co więc osiągamy? Zrobmy więc proste ćwiczenie. Koszt przeglądu stomatologicznego w prywatnym wrocławskim gabinecie to 50 PLN. Za 850 000 PLN, które pierwotnie przeznaczono w budżecie na same przeglądy stomatologiczne, mogłoby zostać przebadanych 17 000 uczniów. Ale zostanie tylko kilka tysięcy, bo gabinety są przypisane do 11 szkół. Natomiast za 2 500 000 PLN, które przeznaczenie w budżecie na uruchomienie tego programu, można by przebadać 50 000 uczniów wrocławskich szkół. A tymczasem za te same pieniądze ograniczamy zasięg do 11 szkół. To jest jakieś 20% efektywności przy tym samym poziomie inwestycji. To się ma nazywać zarządzanie finansami publicznymi? Za ponad 2 500 000 PLN moglibyśmy objąć przeglądem 50 000 dzieci, czyli więcej niż wszystkie dzieci we wrocławskich szkołach podstawowych, bo jest ich według informacji Departamentu Edukacji 36 614. Przy okazji mam pytanie do Pana Skarbnika. Jakie są przewidywane skutki finansowe tego projektu w budżecie? Tu się odwołuje do §5 ust. 3 ustawy w sprawie prac nad projektem budżetu. Proszę o wskazanie skutków finansowych w kolejnych latach w zakresie kosztów utrzymania gabinetów stomatologicznych. To, że uruchomienie 2 500 000 PLN to już wiemy. Dlaczego wzorem innych usług medycznych kupowanych przez miasto w przychodniach, jak np. szczepionki, nie zdecydowaliście się na wykupienie tej usługi w sąsiadujących za szkołami gabinetami? Budżet Wrocławia na 2018 r. jest dowodem na to, że papier wszystko przejmie. Zresztą nie tylko papier, co za chwilę zobaczymy na tej sali. Jedno jest pewne...

**Radny Jerzy Sznerch:** Mam takie pytanie do Pana Skarbnika. Co to się stało, że żaden z naszych wniosków nie znalazł się tutaj, został ujęty w budżecie? Miałem taki jeden wniosek m.in. — kilka miałem wniosków zwiększających bezpieczeństwo dla dzieci — ale miałem jeden taki wniosek bardzo ciekawy. Dlatego, że tam kwota była niecałe 15 000 PLN, chodziło o odrestaurowanie zegara, który od 1945 r. sobie wisi na elewacji budynku znacznej szkoły. Niestety, skutkiem II wojny światowej nie może się odrodzić. A on ma już ponad 100 lat. Szkoda by było, żeby on tak się marnował. Natomiast Koleżankom i Kolegom gratuluję tej koalicji i tej ciekawej dyskusji na temat budżetu miasta i poruszania Prawa i Sprawiedliwości. Życzę takiej koalicji, która w ciągu roku potrafi się rozejść i spotkać ponownie. Świetna koalicja, gratuluję Państwu, naprawdę. Idźcie tą drogą jak najdalej, a PiS będą notowania rosły.

**Radny Krzysztof Szczerba:** *Ad vocem.* Szanowny Panie Radny Sebastianie, dzisiaj mogłeś sobie darować ten PR-owy trik z wymiętą kartką z napisem „zjednoczona opozycja”. Przecież wszyscy pamiętamy. Kilka lat temu byłeś w Platformie Obywatelskiej, trzy lata temu w wyborach startowałeś z Bezpартyjnych Samorządowców i krytykowałeś Prezydenta Rafała Dutkiewicza. Jeszcze kilka miesięcy temu, po powrocie do Platformy Obywatelskiej, zdawałeś się krytykować postępowanie obecnych władz Wrocławia. Teraz po raz kolejny zmieniasz zdanie i już wszystko jest porządku w naszym mieście. Barwy zmieniasz jak kameleon, zdanie jak panna na wydaniu. I twoje deklaracje o tym, że ten budżet jest świetny, a opozycja zjednoczona brzmi tak samo wiarygodne jak i Twoje poprzednie przemiany. Tak że absolutnie w nie nie wierzę. A jeżeli chodzi o radnego z SLD, to chciałbym powiedzieć, że nie mówiłem, że drzewa nie są sadzone, aczkolwiek 400 drzew to jest kropla w morzu potrzeb.

**Radny Jarosław Krauze:** Chciałbym się odnieść do dwóch wystąpień, takich sztandarowych. Do Pana Krystiana Mieszkały, który zawsze mówi o budżecie i czymś schowanym w budżecie, o spółkach, że to też coś niejasnego... Pani Grażyna Kordel też mówiła, że spółki są tutaj nieujawniane. Odpowiadam.



Proszę Państwa, zgodnie z polskim prawem spółki prawa handlowego, spółki z o. o. itd. są odrębnymi podmiotami prawnymi, które się rządzą swoimi prawami. Polskie prawo to wszystko doskonale reguluje. A jeżeli ktoś chce się zapoznać ze sprawozdaniem finansowym, bilansem lub innymi informacjami dodatkowymi, to proszę bardzo. „Wujek” Google wszystko przyjmie. Państwo tam wprowadzicie tylko informacje, że chcielibyście się coś dowiedzieć o tych spółkach, o ich wynikach. Wszystko tam jest publikowane, wszystko jest jawne. Każda spółka musi składać sprawozdania, więc wszystko jest. Natomiast do Pana Krystiana Mieszkały chciałbym powiedzieć, że ładnie się wszystko mówi, że spółki nasze wrocławskie są nieujawnione, że w naszym budżecie nie są pewne rzeczy ujawniane. A ja zapytam — jak to jest realizowane w budżecie państwa? Jak to tam jest z tymi spółkami? Czy w budżecie państwa doliczane są wyniki finansowe i kredyty spółek takich jak KGHM, Orlen, Tauron, Police, Lotos czy inne? Nie dajmy się zwariować. Tutaj opozycji zawsze można wszystko poopowiadać, ukłonić się radiosłuchaczom i wszystkim innym. Znajomi oglądają, wysłuchają, nagrywają i później będziemy mogli o tym mówić. Ale tu trzeba mówić zgodnie z literą prawa, jak to jest. Czy nasz budżet jest zrobiony niezgodnie z prawem jak niektórzy tutaj sugerują? Na pewno nie. Wszystko jest. Jeżeli Regionalna Izba Obrachunkowa wydała pozytywną opinię, to jest wszystko transparentne i bardzo dobrze zrobione. I tak na koniec strzelnice. Panu Maryńskiemu dedykuję, żeby poszedł do Komendanta Głównego Policji, do Komendanta Wojewódzkiego, Komendanta Powiatowego i zapytał, ile ma amunicji na strzelanie próbne, żeby mogli trenować nasi policjanci. Wtedy Państwo się dowiedzie, dlaczego tak... Ostatnio gdzieś słyszałem, że niepełnosprawni wygrali konkurs strzelania z naszymi policjantami, tylko że niepełnosprawni mogą strzelać trochę więcej niż policjanci. Tutaj zadbajcie o to, żeby amunicję mieli do strzelania.

**Radna Renata Mauer-Różańska:** Chciałabym zacząć od tego, że oczywiście jestem za rozwojem sportu strzeleckiego, ponieważ to jest naprawdę wspaniała dyscyplina sportu. I zgadzam się z tym, że w Niemczech sport strzelecki jest bardzo popularny. Tam nawet w mniejszych miejscowościach działają kluby strzeleckie i naprawdę wiele osób strzela. Zresztą działa liga strzelecka, więc mistrzostwa Niemiec [red. — w strzelectwie], jest wielkie święto w Niemczech. Ale kiedy popatrzyłam na wniosek Kolegi Piotra Maryńskiego, to zauważyłam, że ten wniosek dotyczący budowy strzelnicy opiewa na zbyt niską kwotę, ponieważ za 400 000 PLN plus jeszcze 80% z Ministerstwa Obrony Narodowej. To jeszcze jest za mało na budowę profesjonalnej strzelnicy. Strzelnica musi być przede wszystkim bezpieczna. Strzelnica bezpieczna to taka, na której wystrzelony pocisk nie ma prawa opuścić strzelnicy. I wtedy można mówić o bezpieczeństwie. Te 400 000 PLN zaproponowane to moim zdaniem nie jest kwota, która zapewni wszystkie wymogi bezpieczeństwa takiej strzelnicy. W tym wniosku nie znalazłam informacji, komu ta strzelnica miałaby służyć konkretnie, kto miałby taką strzelnicą zarządzać, jakie byłyby koszty użytkowania. Z tego co wiem, to na strzelnicy Śląska Wrocław jeszcze jest możliwości prowadzenia dodatkowych strzelań. Trzeba byłoby po prostu się dowiedzieć, jakie te możliwości są. Ale wiem, że są. Mamy we Wrocławiu jedną z najnowocześniejszych strzelnic nie tylko w Europie, ale również w świecie, strzelnicę Śląska Wrocław. Przyjeżdżają na tę strzelnicę trenować sportowcy z całego świata, nawet z Indii coraz częściej. Tak że cieszę się, że jest zainteresowanie strzelectwem. Wiem, że jest coraz większe, ale ja jestem za sportem i za bezpieczeństwem. Dlatego dziękuję Panu Prezydentowi za to, że uwzględnił w swojej autopoprawce zwiększenie wydatków na sport. Dzięki temu tego sportu wśród dzieci i młodzieży będzie więcej. Dzięki temu otrzymają wsparcie kluby sportowe, również seniorzy i osoby niepełnosprawne. Bo inwestując w sport, inwestujemy w zdrowie społeczności wrocławskiej. I z tego bardzo się cieszę. Jeszcze chciałabym dodać, jakie skutki finansowe niesłoby przyznanie tych 400 000 PLN na budowę strzelnicy. Powiem szczerze, że nie widzę takiej strzelnicy za taką kwotę. Mówię szczerze. Skutkowałoby to m.in. tym, że mógłby nie odbyć się maraton wrocławski czy półmaraton wrocławski. A przecież środowisko sportowe tak bardzo chciało właśnie, żeby... Bo maraton to już od trzydziestu kilku lat jest organizowany we Wrocławiu.

Ale półmaraton, za którym chodzili sami wrocławianie, mówiły osoby, które biegają, że taka impreza jest we Wrocławiu potrzebna. Na półmaraton przyjeżdżają ludzie z całej Polski i z Europy. I nie wyobrażam sobie, żebyśmy mogli zrezygnować z maratonu i półmaratonu wrocławskiego. To są nasze sztandarowe imprezy i one są we Wrocławiu potrzebne. Tak że jeszcze raz dziękuję Panu Prezydentowi za zwiększenie środków w autopoprawce na sport.

**Radny Jan Chmielewski:** Chciałbym podkreślić, że nie jest ważne to, czy pożyczamy, ale czy stać nas na to, żeby oddawać, żeby spłacać raty. Wrocław stać na to. Ta inżynieria, którą Pan Skarbnik od wielu lat już reprezentuje, zdaje egzamin. Spółki, to już było powiedziane, dlatego tylko słowo powiem. Banki pożyczają spółkom po analizie ryzyka. Tutaj nie ma żadnej grzeczności, tu czysta ekonomia po prostu decyduje. Oczywiście sytuacja jest niezdrowa, jeżeli mówimy o edukacji i wyraźnie w materiałach, które dostaliśmy nawet, można spokojnie przeczytać, że pieniądze, które dostajemy z subwencji, nie starczą nawet na pensje nauczycieli. To coś nie tak. To, że musimy przeszło 600 000 000 PLN do edukacji dodawać. Jeżeli, przypuścimy, czysto byśmy je wydawali, to wyobraźmy sobie, co można by przez poszczególne lata zrobić. Wydaje się, że tutaj brak zdrowego rozsądku, że w oczach Pana Przewodniczącego PiS Wrocław wygląda źle lub wyłącznie bardzo źle, a w oczach gości, turystów, w oczach fachowców, w różnych rankingach dobrze lub bardzo dobrze. Coś jest po prostu nie tak. Wiele rozwiązań, na których wszystkim nam zależy, zależą — czy chcemy, czy nie — od rozwiązań ustawowych. To już mówiliśmy. To jest kwestia smogu, mieszkań komunalnych i socjalnych. Odnośnie do komunikacji. Ona oczywiście wymaga ciągłych zmian i zmienia się. Ale najpierw musieliśmy zmienić infrastrukturę, potem ekonomia decyduje o tym, żeby zmienić jak najszybciej wszystkie stare wozy na nowe. Łatwiej zmieniać autobusy, trudniej tramwaje. Więc to musi być proces troszeczkę inaczej rozłożony. A w następnym etapie powinniśmy myśleć o w 100% niskopodłogowych [red. — tramwajach], by nas było na to stać, bo one rzeczywiście są bardzo drogie. To, że powinniśmy marzenia od rzeczywistości odróżniać, to m.in. mówiliśmy o tym, że Narodowe Centrum Rozwoju koryguje swój program odnośnie do miejskich autobusów elektrycznych. Bo technika i ekonomia a marzenia to są dwie różne rzeczy. Budżety samorządu i państwa powinniśmy traktować jednakowo i nie straszyć ludzi tymi... Bo i spółki Skarbu Państwa mają sponsoringi, reklamy, promocje. Wszyscy to widzimy. No i dobrze. Ale nagle w samorządzie jest źle, a w państwie jest to dobrze. Tak też nie można. Jeszcze jedną rzecz pozwolę sobie powiedzieć, bo tu było powiedziane... Mianowicie wtedy byłem posłem jak Wrocław starał się Expo. I mówię to z całym przekonaniem, bo te materiały analizowałem. Nie tylko ja, ale także w ministerstwie. To jest tak, że to była najtańsza promocja Wrocławia, jaką można sobie wyobrazić wśród takiej populacji państw. I wcale nie żałuję, że Łódź wydała na to... To jest polskie miasto. Przecież Rząd Polski też, premier Piotr Gliński wydał... I jeżeli to akceptujemy, to nie grajmy takimi złymi kartami. Uważam, że Wrocław rozwija się i sami to widzimy na oczy, od czego samorząd zaczynał, a w jakim miejscu jesteśmy na przełomie 2017 i 2018 r. I dobrze, że inni to zauważają. Tylko szkoda, że my się dołujemy, przynajmniej niektórzy, a nie potrafimy się z tego cieszyć.

**Radny Krystian Mieszkała:** *Ad vocem.* Nie wiem, na ile zdążę, ale chciałem sprostować pewien błąd, który się bardzo często pojawiał. Państwo twierdzące, że państwo nie przekazuje odpowiednich środków na edukację. To jest błąd metodologiczny. Samorządy otrzymały to jako zadanie obowiązkowe. To oznacza, że mają je finansować z dochodów własnych. I teraz, jako że stosowanie, które jest bardzo ważne dla państwa jako całości, państwo przekazuje środki i wspiera samorządy. Bo wie, że bardzo trudno byłoby to dźwignąć. Ale to samorząd ma finansować, państwo wspiera i dobry gospodarz sobie poradzi. W większości małych gmin sobie samorządy radzą.

**Radny Tomasz Hanczarek:** Ostatni, czyli wielka odpowiedzialność na moich barkach. Stresuję się tym, dlatego mi głos drży. Otóż również miałem przygotowane merytoryczne wystąpienie i ciężko wczoraj pracowałem, takie w stylu troszkę jak Radna Katarzyna

Obara-Kowalska pisze — takie właśnie zapisane, przeczytane. Ale rezygnuję z tego i przejdę na emocje. Trzy segmenty chciałbym tutaj powiedzieć. Pierwsza rzecz jest taka, że zdecydowanie uważam, że każdy z radnych, który tutaj jest, ma wystarczająco rozumu, doświadczenia, emocji itd., żeby zrozumieć, co w budżecie jest napisane, co się we Wrocławiu dzieje. Czyli mamy możliwość oceny sytuacji. To, że Radni Prawa i Sprawiedliwości mówią troszeczkę wbrew rozumowi, wbrew temu, co dookoła nas jest, to przyjmuję, że to jest w jakiś sposób jakiś rozkaz, nie rozkaz. Ale święcie wierzę, że rozumieją budżet i rozumieją tabelki. Święcie w to wierzę. To jest pierwsza. Druga rzecz, — odniosę się do jednej rzeczy, do zadłużenia. Nie wszyscy wiedzą, ale był pewien pan, który dostał nagrodę Nobla, dlatego że opisał pewną historię. Otóż była sobie wyspa, gdzie biedę klepało kilkudziesięciu rybaków. I oni łowili te ryby, łowili, bieda potworna, nie mieli pracy i łowili ryby. I otóż znalazł się taki umowny Rafał Dutkiewicz i on ich skrzyknął, i powiedział: „Pożyczmy trochę pieniędzy od banku, wybudujemy hotel, przyjadą turyści bogate, takie tłuste Niemce albo Angole, i nam zapłacą pieniądze i od tego momentu będziemy świetnie żyć”. Oni to zrobili i świetnie im się żyje. Sytuacja pierwsza — zero długów i katastrofalna sytuacja bytowa. Sytuacja druga — owszem, długi, ale zupełnie inna siła ekonomiczna. I druga impresja w tym samym podpunkcie jest taka, że porównajmy dwie gospodarki. Jedna gospodarka: Chiny — ogromna nadwyżka budżetowa i druga gospodarka: Stany Zjednoczone — najsilniejsza gospodarka świata i największe zadłużenie. Wy nas ciągniecie do Chin, maoizm jakiś czy coś w tym stylu, czy wskazujecie kierunek: demokracja, rozwój, Stany Zjednoczone? I ostatnia impresja jest taka, że nie wierzę, żebyśmy zapominali, jak Pan Prezydent opowiadał o zwycięstwach, ewidentnych zwycięstwach Wrocławia na skalę światową, co najmniej europejską, ale tak naprawdę światową. Wrocław w ciągu ostatnich 30 lat, delta rozwoju, jest jedną z najlepszych na świecie jako miejsce do życia. Ludzie głosują nogami. Na 1 000 000 Ukraińców w Polsce 100 000 mieszka we Wrocławiu. Dlaczego? Bo tu jest najlepiej. Nie jest tak katastrofalnie, jak Wy mówicie. Tu jest najlepiej w benchmarkingu, porównując się do innych miast. Nie wierzę, żebyście tego nie widzieli. Teraz wyobraźcie sobie jedną sytuację. Jedziecie do, dajmy na to, do Monachium. Wsiadacie do taksówki i mówicie, że jesteście z Wrocławia. Kierowca mówi: „O, wspaniałe miasto, słyszałem, że tam się świetnie mieszka”. A Wy na to: „A ja jestem tam radnym”. „No to gratuluję, ma Pan potężny udział w sukcesie tego miasta”. „Otóż nie, Panie Kierowco, bo ja zawsze jestem „na nie”. Jestem jedną z kłód, które rzucam pod nogi tej części radnych i Pana Prezydenta z jego ekipą. OK, cieszę się, że Pan to mówi i dostrzega Wrocław, cieszę się, że tutaj Ukraińcy przyjeżdżają. Ale ja przez 4, 8, 16, 20, 50 lat, jak będziecie radnymi...”. Zawsze będzie na nie. Dlaczego? Dlaczego zawsze być na nie? Czyli Wy nie produkujecie tutaj nic. Jeszcze jedno, cały czas wracam do punktu A — uważam, że intelektualnie jesteście w stanie. Dlaczego nie? Trudno, nie wiem.

### **3) stanowisko Prezydenta Wrocławia w sprawie opinii Komisji Budżetu i Finansów oraz wniosków mniejszości i przedstawienie ewentualnej autopoprawki do projektu uchwały budżetowej**

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** Jeśli chodzi o Państwa wnioski, to wszystko jest, myślę, jasne. Te odpowiedzi nasze zostały w odpowiednim czasie przekazane. Tu odpowiadając Panu Sznerchowi — większość tych wniosków nie zostało negatywnie rozpatrzonych. One nie były wnioskami formalnymi, więc one nie mogły być rozpatrywane. Więc nie zostały odrzucone. Tych wniosków w tej procedurze po prostu nie było. Nie spełniły wymogów formalnych. Dlaczego? Bo wskazaliście Państwo błędnie rezerwę ogólną jako źródło finansowania. Dwie informacje jeszcze tutaj, o które Państwo pytaliście. Myślę o Panu Marcinie Krzyżanowskim. NFM ma się bardzo dobrze. To znaczy jesteśmy wszyscy zaskoczeni, że ta instytucja kultury tak dobrze radzi sobie finansowo i nie ma żadnych problemów. Natomiast oczywiście są pewne kwestie związane z przeszłością. Rozliczenia z Mostostalem; podwykonawcy, którzy wykonali swoją pracę, żądają zapłaty. Prawo jest tak skonstruowane, że mogą jej dochodzić od inwestora. Więc musimy pewne kwoty zabezpieczyć, żeby się z nimi rozliczać.

Oczywiście też dochodzimy tych kwot równolegle. Jeszcze ogólne odniesienie do sytuacji zadłużenia. Trochę w ślad za Radnym Tomkiem Hanczarkiem. W biznesie jedną rzecz trzeba wiedzieć, żeby skutecznie zarabiać. Mianowicie trzeba wiedzieć, czym jest dźwignia finansowa. Dźwignia finansowa to jest w ekonomii taki instrument, który powoduje w efekcie, że pieniądze pożyczone, które są po pewnym koszcie... Jeżeli zysk z tych inwestycji w efekcie jest wyższy niż ten koszt finansowania, to wtedy powstaje ten efekt dźwigni, czyli tak naprawdę zaczynamy zarabiać pieniądze, korzystając z obcego kapitału. To jest bardzo prosty mechanizm i wystarczy go rozumieć, żeby skutecznie istnieć na rynku. Natomiast odnosząc to do sytuacji miasta, to bardzo wiele Pan Radny Krauze powiedział. I tu jeszcze jest jedna ważna rzecz. Tą dźwignią finansową w mieście są środki europejskie. Czyli my w tej strategii, którą przyjęliśmy, pożyczamy te środki po to, żeby inwestować. I tutaj pełna zgoda, całe te środki. Bo zadłużanie to jest suma deficytów za wszystkich lat wstecz. Więc tak naprawdę jeżeli te deficyty są związane z inwestycjami, to one są w całości faktycznie z nimi związane. To, że w międzyczasie miasto spłaca kredyty gorsze lepszymi kredytami, refinansując je, to jest zupełnie inna kwestia. To jest obojętne dla budżetu. Natomiast jak mówimy o wzroście zadłużenia, to mówimy tylko i wyłącznie o deficytach. Więc to potwierdzenie jest prawdziwe, że tak naprawdę ten wzrost związany w całości z inwestycjami. To jest prawda, tak rzeczywiście jest. Co do rankingów. Ostatnio się pojawił we „Wspólnocie” bardzo dobry ranking, bo on wreszcie się odnosi do rzeczy najistotniejszych, czyli do wydolności możliwości obsługi tego zadłużenia przez miasta. Był ranking miast powiatowych i jesteśmy 8. miastem od góry. Czyli za nami jeszcze sporo miast. Ten ranking był skonstruowany tak, że oceniana była siła możliwości spłaty obsługi tego zadłużenia. To jest oczywiście związane z nadwyżką operacyjną. Przypomnę, że w 2018 r. 360 000 000 PLN [red. — nadwyżki operacyjnej]. W 2009 r. to było zaledwie 50 000 000 PLN. Zobaczcie Państwo, jaką mamy skalę porównawczą w tym trudnym okresie. Zaraz po kryzysie ta nadwyżka była niewielka, nie tylko we Wrocławiu, ale we wszystkich miastach Polski. Szczęśliwie dzisiaj jesteśmy w zupełnie innej sytuacji, więc zupełnie spokojnie podchodzimy do tej obsługi zadłużenia, do zadłużenia. I tutaj naprawdę nie mamy się czym martwić. Zwróćcie też Państwo uwagę na jedną zależność. Zobaczcie Państwo, porównajcie Państwo budżety miast. Bardzo wyraźnie Kraków i Wrocław prowadzi. Chodzi o wzrost dochodów. To nie jest przypadek. Te miasta, które w ostatnich latach zainwestowały, korzystając z długu, wyraźnie w tych przyrostach przodują. Są na tych pierwszych miejscach. To widać.

**Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz:** Bardzo chciałem podziękować za dyskusję i chciałem kilka... Trochę rachunku będzie, ale też kilka rzeczy chciałbym sprostować. Pierwsza rzecz, którą chcę sprostować, dotyczy tego, że jakość powietrza we Wrocławiu się pogarsza. Proszę wyraźnie odnotować, że jakość powietrza we Wrocławiu nie jest zadowolająca, ale się polepsza. Nie mamy takiego roku, w którym odnotowaliśmy pogorszenie powietrza. W latach 90. ilość dni z przekroczeniami norm wynosiła około 160 dni rocznie. W tej chwili balansujemy na mniej więcej 50 dniach rocznie. Mamy program, który pokazuje, jak zejść do 35 dni i wtedy będziemy spełniali wszystkie normy, a ostatecznie zejdziemy do zera. Równocześnie poziomy przekroczeń w tych dniach, w których przekraczamy, także systematycznie we Wrocławiu spadają. To jest po pierwsze. Po drugie bardzo dziękuję za wypowiedź Tomka Hanczarka i chcę parę rzeczy powiedzieć o tym słynnym zadłużeniu Wrocławia. Pierwszy budżet, który uchwaląłem, kiedy zostałem Prezydentem Wrocławia, wynosił 1 300 000 000 PLN. Teraz mamy dochody mniej więcej na poziomie 4 500 000 000 PLN. To oznacza, że 3 000 000 000 PLN zadłużenia pozwoliły nam na takie zwiększenie budżetu, bo tak nam przyrastał produkt krajowy brutto generowany we Wrocławiu. To oznacza, że przez tych kilkanaście lat, zadłużając się na 3 000 000 000 PLN, zarobiliśmy 25 600 000 000 PLN akcji. Czyli z 3 000 000 000 PLN wyciągnęliśmy 25 600 000 000 PLN. Wszystkie pieniądze, które bierzemy w kredytach, są wydawane na inwestycje. Krótko mówiąc, jest dokument, który o tym mówi, bo prawo nie pozwala

inaczej w wypadku struktur takich jak miasta, ponieważ wolno zaciągać kredyty tylko wtedy, kiedy przychody bieżące kryją wszystkie bieżące koszty. I ustawa o tym stanowi i są ku temu też odpowiednie rozporządzenia. Teraz co do skali tego zadłużenia. 4 500 000 000 PLN przychodów. Mniej więcej, bo jeszcze nie mamy 3 000 000 000 PLN, ale mniej więcej 3 000 000 000 PLN zadłużenia. Przełożmy to na sytuację człowieka, który zarabia 45 000 PLN rocznie. Ludzie zaciągają kredyty, kupując mieszkania rzędu 200 000–300 000 PLN, czyli wielokrotnie przekraczających roczne zarobki. A my zarabiając 45 000 PLN zadłużyliśmy się na 30 000 PLN. I żeby spłacić... Podzielmy 45 000 PLN — to oznacza, że miesięcznie, kto zarabia 45 000 PLN, podzielone przez 12 to 3750 PLN. obsługa zadłużenia kosztuje nas 7,3%, czyli 270 PLN. Z 3750 PLN wydajemy 270 PLN na obsługę zadłużenia. Po co? Po to, żeby nam przyrastał produkt krajowy brutto, żeby Wrocław mógł się rozwijać i żeby pewne rzeczy, które wydarzyłyby się — o czym mówi Tomek — za 20 lat mogły wydarzyć się już dzisiaj albo jutro. Korki. Owszem, w godzinach szczytu jesteśmy zakorkowani. Żle się wjeżdża do miasta, źle się z miasta wyjeżdża. Ten współczynnik, o którym tutaj mówimy, to jest wskaźnik względnego opóźnienia spowodowanego korkami. Co to jest względne opóźnienie? To jest opóźnienie w stosunku do... Mierzy i porównuje się okres swobodnego przejazdu, po angielsku jest to tzw. free float, z czasem przejazdu w czasie korków. Dokładnie rzecz biorąc, od czasów przejazdów odcinka A do B w okresie zakorkowanym odejmuje się czas przejazdu w okresie, kiedy jest swobodny przepływ. Niby świetny współczynnik. Tak porównuje się te dwa czasy. Założmy, że z punktu A do punktu B w 2014 r. przejeżdżaliśmy w szczycie przez 30 min, a poza szczytem przez 15 min. Jaka jest różnica? 15 min. W szczycie jechaliśmy 30 min, poza szczytem 15 min. Różnica 15 min. W 2016 r. z punktu A do B jechaliśmy w szczycie 25 min, a poza szczytem 9 min. Czyli zarówno w szczycie się polepszyło, jak i poza szczytem się polepszyło. Ale 25 min z 9 min jest 16 min. Różnica się pogorszyła. Zrozumieli? Dobrze. Pamiętam historię sprzed 2012 r., w której Pani Radna Katarzyna Obara-Kowalska reklamowała stadion. Wtedy się umawialiśmy, że chcemy mieć mistrzostwa Europy, że to jest ważne wydarzenie, że dzięki temu będziemy mieli nowe lotnisko, Autostradową Obwodnicę Wrocławia, dwie linie tramwajowe, rozwój kawałka Wrocławia, Dworzec Główny wyremontowany za 290 000 000 PLN. I wtedy się umawialiśmy, że założymy spółkę i że ta spółka zaciągnie kredyt. A te 46 000 000 PLN to są kwoty, na które się umawialiśmy, że trzeba będzie spłacić ten kredyt. Nie jest prawdą, że na stadionie nic się nie dzieje. Przecież przed rokiem mówiłem, że tam przychodzi dziennie 3000 osób, odbyło się 130 meczów piłkarskich, w tym 8 reprezentacji Polski, następny będzie w przyszłym roku, ponad 1 500 000 sympatyków Śląska Wrocław odwiedziło mecze Śląska. Jest 17 firm wynajmujących powierzchnie na stadionie wrocławskim. Chciałem bardzo podziękować za dyskusję, bardzo podziękować za życzliwe i krytyczne uwagi. Wszystkie są ważne. To jest mój ostatni budżet w mojej historii życia związanego z miastem, co się nazywa Wrocław. Bardzo Państwu za wszystko dziękuję, Panu Skarbnikowi dziękuję za pracę, wszystkim Państwu Radnym bardzo serdecznie dziękuję i niecierpliwie czekam na wyniki głosowań.

#### **4) głosowanie zgłoszonych wniosków mniejszości**

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Uruchomienie programu „Wrocławski Tramwaj Wodny” etap I. Chodzi o zmianę w budżecie na kwotę 150 000 PLN.

#### **Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 22, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Uruchomienie programu „Wrocławska Kolej Miejska”. Chodzi o kwotę w budżecie w wysokości 200 000 PLN.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 22, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu, zwiększenie [red. — wydatków] w budżecie o 16 300 000 PLN.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 15, przeciw – 21, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Drogi wewnętrzne — zwiększyć [red. — wydatki] o kwotę 700 000 PLN. Chodzi o remont chodnika przy ul. Grochowej i ul. Zaporoskiej i remont chodnika od pl. Powstańców Śląskich do ul. Wielkiej.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 22, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Zwiększyć wydatki o kwotę 1 500 000 PLN z przeznaczeniem na budowę drogi na ul. Chrzanowskiego.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 21, wstrzymało się – 2

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Zwiększyć wydatki o kwotę 6 000 000 PLN z przeznaczeniem na zwiększenie częstotliwości kursowania autobusów w godzinach szczytu na osiedlach peryferyjnych dawnej dzielnicy Psie Pole.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 21, wstrzymało się – 2

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Zwiększyć [red. — wydatki] o 1 500 000 PLN z przeznaczeniem na zadanie budowy drogi na ul. Sportowej.

**Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 21, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Drogi publiczne — zwiększyć wydatki o kwotę 5 000 000 PLN z przeznaczeniem na zadanie przebudowy ul. Milickiej na odcinku od ul. Żmigrodzkiej do ul. Kamińskiego.

#### **Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 21, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** „Multimedialne centrum logistyczne WROCŁAW” etap I. Powiększenie [red. — wydatków] budżetu o kwotę 250 000 PLN.

#### **Głosowanie w sprawie przyjęcia wniosku**

**Wyniki głosowania:** za – 14, przeciw – 21, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania wniosek nie został przyjęty.

#### **5) głosowanie projektu uchwały budżetowej.**

##### **Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1224A/17**

**Wyniki głosowania:** za – 22, przeciw – 14, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1169/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu Miasta na 2018 rok została przyjęta.

#### **5. Przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta – druk nr 1225A/17 II czytanie**

**Skarbnik Miasta Marcin Urban:** Bardzo proszę o przyjęcie tego dokumentu. On jest spójny z tym, o czym rozmawialiśmy przed chwilą, z budżetem miasta na 2018 r. łącznie z wszystkimi autopoprawkami, które zostały zgłoszone.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** W tej kwestii także otrzymaliśmy pismo od składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 30 listopada w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Wrocławia projekcie uchwały prognozy finansowej miasta przedstawionej wraz z projektem uchwały budżetowej 2018 r. Komisja w składzie już Państwu znanym wydaje opinię pozytywną. Materiał także został Państwu przekazany.

#### **Opinie klubów:**

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości** – opinia negatywna
- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych .Nowoczesna** – opinia pozytywna

#### **Opinie komisji:**

- **Komisja Statutowa** – bez uwag

— **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia pozytywna

### **Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1225A/16**

**Wyniki głosowania:** za – 22, przeciw – 14, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1170/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta została przyjęta.

[red. — W tymi miejscu Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski ogłosił 5 min przerwy, następnie prowadzenie obrad objął Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jerzy Władysław Skoczylas]

### **6. Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2018–2022 – druk nr 1230/17**

**Prezes Zarządu MPWiK S.A. Wrocław Witold Ziomek:** [W trakcie swojego wystąpienia Prezes posiłkował się prezentacją multimedialną] Dzisiaj chciałem Państwu przedstawić z wielką przyjemnością nową edycję naszego planu inwestycyjnego na lata 2018–2022. Jest to kolejna edycja. Jak co roku przychodzimy tutaj na sesję, żeby się podzielić z Państwem nowymi rzeczami i również poprosić o zaakceptowanie. Na pierwszym slajdzie chciałem przypomnieć poprzednie lata, bardzo dla nas udane. To jest ostatnia dziesięć latka, takie krótkie podsumowanie, suma nakładów inwestycyjnych, które MPWiK poniosło na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. To jest ponad 1 500 000 000 PLN. Zamknęliśmy pola irygowane, rozbudowaliśmy oczyszczalnię ścieków, czyli oczyszczania ścieków przejęła te 40% ścieków, które były przerzucane na pola irygowane. W tej chwili skończyły się uciążliwości zapachowe. Dołączyliśmy do nowoczesnej Europy, nowoczesna oczyszczalnia spełnia wszystkie wyśrubowane parametry. W niektórych nawet jak się porównujemy z europejskimi kolegami, to jesteśmy w bardzo wysokiej czołówce, jeśli chodzi o stopień oczyszczania i również efektywność energetyczną. Modernizacja zakładów na ul. Na Grobli, Mokry Dwór, nowe magistrale wodociągowe i rozbudowa wrocławskich osiedli, jeśli chodzi o infrastrukturę. To były te najważniejsze rzeczy, na które wydawaliśmy pieniądze. W następnej pięciolatce 2018–2022 wydamy ponad 450 000 000 PLN. Na tym slajdzie widzimy, jak inwestycje rozkładają się w skali czasu. Jednocześnie chciałem pokazać środki, które dostaliśmy z dotacji z Unii Europejskiej. Kontynuujemy program uzbrajania, program modernizacji naszej infrastruktury. Parę miesięcy temu było rozstrzygnięcie konkursu. Startowało 140 firm. Uzyskaliśmy piąty wynik. Dla 20 firm starczyło środków. Tak że na piątym miejscu 102 000 000 PLN pozyskaliśmy. I to są właśnie pokazane tutaj na niebiesko te elementy, te części wkładu bezzwrotnego dotacyjnego. Tu też dla przypomnienia naszej infrastruktury produkcyjnej — mamy dwa zakłady produkcji wody: jeden na ul. Na Grobli i jeden na Mokrym Dworze. Oba zaspokajają połowę zapotrzebowania Wrocławia na zdrową wodę. Oczyszczalnie mieliśmy dwie, jeszcze historycznie. Tak jak wspominałem pola osobowickie — w 2014 r. zaczęło się wygaszanie, i od 2015 r. jak widzimy na pola osobowickie ścieki już nie napływają i całość ścieków przejęła wrocławska oczyszczalnia ścieków na Janówku. Teraz trochę szczegółów już w rozbiciu na konkretne zakresy rzeczowe w logicznym ciągu od ujęć wody poprzez dystrybucję, odbiór ścieków, oczyszczalnię ścieków i na końcu zamykająca kwota, którą będziemy alokować na obszary wsparcia. W przypadku ujęć wody najważniejszym zadaniem jest zabezpieczenie odpowiedniej ilości wody zdatnej do uzdatniania, czyli jakość wody surowej musi być odpowiednia, żeby była zdatna do uzdatniania. Natomiast zaczynają się w Europie... Już nie mówię



o świecie, bo są obszary, które mają od niepamiętnych czasów słusze i mają problemy z wodą. Natomiast w Europie zaczyna się zmieniać klimat i zaczęliśmy też to odczuwać. Długotrwałe susze powodują wiele problemów. Ostatnio słyszy się o Portugalii. Dla nas jeszcze to zagrożenie nie jest takie natychmiastowe, szybkie. Natomiast nie wiemy, co się będzie działo z klimatem. Należy to przewidywać. W związku z tym modernizujemy ujęcia, to jest jeden kierunek działania. A drugi kierunek działań to jest analiza alternatywnych zasobów źródeł wody. Uruchomiliśmy w tym roku program pod hasłem Bogdaszowice. Jest tam bardzo duża struktura podziemna, zbiornik podziemny, który jest przeznaczony w rezerwie dla Wrocławia. Natomiast musimy zbadać w tej chwili... Odwiertów było wiele zrobionych w latach 80. i 90. W związku z tym wiemy, że tam jest woda. I geolodzy to zbadali. Natomiast musimy teraz zbadać, przeanalizować przydatność jej do uzdatniania, wymagane instalacje, które należałoby tam wybudować i system przernutowy do Wrocławia. I ruszamy z tzw. analizą techniczno-ekonomiczną. Już próbne pompowania i próbne analizy zostały na pierwszych odwiertach wykonane. To jest proces dłuższy, rozłożony na przyszły rok. Tak że być może pod koniec przyszłego roku już będziemy mieli tę analizę skończoną, albo będzie ona zmierzała do końca. Podobny zbiornik Oleśnica, w okolicach Oleśnicy. Tam mamy więcej problemów formalnoprawnych. Jest to w ogóle temat trudniejszy. I po analizie Bogdaszowic ewentualnie zajmiemy się tym drugim zbiornikiem. W produkcji wody typowe inwestycje technologiczne zapewniające niezawodność, ciągłość produkcji wody. Musimy wiele instalacji odnawiać. Podlegają one modernizacji. Dla mieszkańców akurat te inwestycje bezpośrednio nie będą odczuwalne, ponieważ dzisiaj jakość wody jest bardzo dobra i spełnia wszystkie normy. Te inwestycje są związane z tym, żeby tę jakość utrzymać i niezawodność działania. W przypadku dystrybucji wody chodzi o niezawodność, ciągłość dostaw wody pitnej i przewidywanie stanów awaryjnych. Mamy kolejny program realizowany z Wrocławskimi Inwestycjami, to są wszystkie przebudowy dróg lub budowy dróg, w których uczestniczymy, które Wrocławskie Inwestycje prowadzi. Jesteśmy w stałej koordynacji i każdy taki projekt, który się pojawia w mieście jest nam przekazywany do konsultacji czy mamy tam potrzebę wchodzenia z naszymi sieciami czy po prostu wymianę sieci. Odbiór ścieków, bardzo duża pozycja, największa ze wszystkich sfer. Będziemy budować system retencyjny na sieci kanalizacji ogólnospławnej. To w celu przetrzymywania nadmiarowej ilości wody w czasie deszczy nawalnych lub bardzo długotrwałych, intensywnych opadów. W ten sposób wodę będziemy zatrzymywać. Ułatwi to pracę oczyszczalni, która... Są takie krótkie okresy, czy dni w roku, że jest potocznie mówiąc, zalewana wodami deszczowymi, bo stężenie wody deszczowej w kanalizacji, która dopływa do wrocławskiej oczyszczalni, jest bardzo wysokie. Dużo wyższe niż ścieków komunalnych. 59 000 000 PLN to jest taki drugi, następny pod względem wielkości nakładów obszar. Mówimy tutaj o osiedlach Jerzmanowo, Jarnołów, Świniary, Ratyń — z takich dużych osiedli i oczywiście wiele miejsc, które będziemy uzupełniać w pojedynczych miejscach miasta. To są pojedyncze ulice albo czasami to mogą być 2–3 ulice, które w ramach tego, gdzie w pobliżu jest nasza sieć, będziemy to uzupełniać. Bardzo wiele takich drobnych inwestycji. Uzbijamy też tereny przeznaczone pod mieszkalnictwo i usługi. To są projekty realizowane już w koordynacji z miastem i kanalizacja również z Wrocławskimi Inwestycjami. Nasza oczyszczalnia, tak jak już wcześniej wspomniałem, spełnia bardzo wysokie normy unijne. W niektórych parametrach jesteśmy w gronie liderów w Europie. Natomiast musimy postępować również [red. — zgodnie] z nowymi wymaganiami, musimy te wymagania spełniać. I rozbudowa ciągu technologicznego, tutaj bardzo duża kwota. To jest zadanie, które jest spójne z zadaniem zarządzania wodami deszczowymi. Tu chodzi o zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków ze 140 000 m<sup>3</sup> na dobę do ponad 200 000 m<sup>3</sup> na dobę. Właśnie to jest to ryzyko tych deszczy nawalnych i tu długotrwałego zalewania oczyszczalni przez wody opadowe. Działalność wspierająca, to są wszystkie pozostałe obszary, które nie wchodzą w zakres produkcji, dystrybucji czy oczyszczania ścieków. Mamy tu zakupy inwestycyjne, to są samochody do czyszczenia hydrodynamicznego kanalizacji. Przypominam, jeden samochód

to jest kwota rzędu 1 500 000 PLN — sprzęt specjalistyczny, koparki, ładowarki, ze dwa samochody ciężarowe. Do tego efektywność, program poprawy efektywności energetycznej. Nie są to duże nakłady, jak widać, natomiast efekty, które osiągamy już z tego programu, który u nas od 5 lat trwa, są bardzo wysokie. Tutaj w skali Polski, nawet Europy jesteśmy liderami w wielu obszarach na konkretnych instalacjach zużycia energii elektrycznej na m<sup>3</sup> produkowanych ścieków lub m<sup>3</sup> pompowanej wody. Informatyka, ważna dziedzina. Dzisiaj żadne przedsiębiorstwo, instytucja bez systemów informatycznych praktycznie nie może istnieć i nie istnieje. My oprócz systemów tzw. biurowych, które od wielu lat już mamy i rozwijamy... W ostatnich latach bardzo mocny nacisk i spore nakłady były poczynione i na następne lata są przewidywane na rozwój systemów w obszarze automatyki przemysłowej, predykcje awarii i również różne projekty. Kilka projektów, które są realizowane przez Biuro Obsługi Klienta, przez dyspozytorów, gdzie myślimy o... Na przykład taki innowacyjny projekt, gdzie po liczbie telefonów przychodzących na nasz numer alarmowy 994... W przypadku dużej awarii tych telefonów jest mnóstwo i dwóch dyspozytorów nie jest w stanie tego obsłużyć. Po pierwsze, będziemy mieli około 400 linii, które będą jednocześnie mogły być obsługiwane i będzie automatycznie nagrywany komunikat, więc ci dyspozytorzy będą mogli się zająć swoją pracą, żeby zarządzać usuwaniem awarii. Ten komunikat będzie odtwarzany, czyli tych 400 mieszkańców będzie się mogło dodzwonić, a nie tak jak dzisiaj 30 jednocześnie. Drugi system, który chce wdrożyć i mamy nadzieję, że to się uda, to jeszcze w Polsce nigdzie nie funkcjonuje, żeby na pulpicie dyspozytorskim w momencie dużej awarii czy jakiegokolwiek awarii, gdzie ludzie masowo dzwonią, system będzie zbierał informacje z lokalizacji tych telefonów i będzie wyświetlał na ekranie dyspozytora odpowiednimi kolorami... Czerwony kolor to największe zagęszczenie telefonów z danego obszaru i to może się okazać się pierwszą informacją o rozległości awarii i jej wadze. Im więcej telefonów, tym te kolory będą szły od niebieskiego do czerwonego. Nie zapominamy o systemach bezpieczeństwa. Dzisiaj każda instytucja musi się z tym liczyć. Cyberataki, cyberzagrożenia. Politechnika Wrocławska w tym roku nawet uruchomiła kierunek na Wydziale Elektroniki pod nazwą cyberbezpieczeństwo. My też współuczestniczymy, ja jestem członkiem rady doradczej powołanej przy tym Wydziale z biznesu i właściwie głównie z organizacji publicznych, też uniwersytetów, w celu pomocy w kształtowaniu programu, pokazywania pewnych obszarów, którymi jesteśmy zainteresowani i chcielibyśmy pozyskiwać absolwentów o odpowiednim wykształceniu. Na koniec chcę pokazać przykłady, co się w ostatnich latach zadziało i jakie będą nasze działania w następnych latach, wynikające z tego programu inwestycyjnego w dużej części. To jest liczba awarii na kilometr na rok w perspektywie 5 lat pokazana. Widać, że notujemy co roku wolne, ale systematyczne obniżanie liczby awarii. I dodatkowy element po drugiej stronie — przerwy w dostawie wody. Statystycznie jedna awaria powoduje przerwy w dostawie wody na poziomie, dzisiaj mówimy, 4 godziny 45 min. Czyli nie dość, że tych awarii jest mniej, tak jak widzimy po lewej stronie, to są one też krótsze. Dwa pozytywne sygnały mogę Państwu tutaj pokazać. W podsumowaniu wszystkich sfer — nakłady ogółem 457 000 000 PLN, z tego 102 000 000 PLN mamy unijne. Największy wysiłek, największe nakłady to jest obszar oczyszczania ścieków i odbioru szczególnie. Odbiór i oczyszczanie razem 283 000 000 PLN. Na końcu dla przypomnienia, powtórzenia kluczowe inwestycje, które będą realizowane w tej pięcioletniej, to ja wspominałem: osiedla Jerzmanowo, Jarnołtów — 32 000 000 PLN. Świniary, to jest kolejne duże osiedle. Ratynia tutaj nie akurat nie ma, ale w materiałach szczegółowych, w naszych szczegółowych planach Ratyń też się znalazł. Rozbudowa Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków, układ retencji ścieków opadowych, modernizacja zakładu produkcji na Mokrym Dworze — 44 000 000 PLN. To są takie główne obszary, najważniejsze, największe kwotowo i też największe z punktu widzenia mieszkańców. Mieszkańcy głównie patrzą na swoją listę i na swoje osiedle. Natomiast produkcja wody czy stopień oczyszczania ścieków ich nie interesuje, to ma wszystko działać. Natomiast pytania przeważnie są o ulice, osiedla. To tyle z mojej strony.

### Opinie klubów:

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych .Nowoczesna** – opinia pozytywna

### Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** – bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia jednogłośnie pozytywna
- **Komisja Infrastruktury Komunalnej i Gospodarki** – opinia jednogłośnie pozytywna
- **Komisja Komunikacji i Ochrony Środowiska – Przewodniczący Jan Chmielewski** – Chciałem powiedzieć, że na posiedzeniu Komisji Komunikacji i Ochrony Środowiska mieliśmy możliwość porozmawiania w szerszym gronie. Przede wszystkim trzeba powiedzieć, że woda jest bardzo cennym skarbem, ale nie ma w Polsce tej wody za dużo. I to jest dramat, ale też i zobowiązanie, żeby optymalizować wszelkie pozytywne działania, żeby tej wody starczyło. Do tej pory wody starcza. Martwiąc się jednak, zabiegając o to, żeby była ciągłość dostaw wody pitnej, tak jak na szczęście mamy to do tej pory, to niezbędne jest właśnie takie przedsięwzięcie jak modernizacja i rozwój urządzeń wodno-kanalizacyjnych. I dobrze, że to rozpatrujemy nie tylko w rocznym, ale także szerszym zakresie, bo wtedy widać, jak to musi funkcjonować. Opinia po dyskusji na posiedzeniu Komisji jest jednoznacznie pozytywna.

### Dyskusja:

**Radna Grażyna Kordel:** Z wieloletniego planu przedstawionego dzisiaj wynika, że o 5,6% wzrasta fundusz pomocowy ze środków Unii Europejskiej w stosunku do danych z ubiegłego roku. Dobrze się dzieje, że na dwa lata ceny za wodę i kanalizację zostały zamrożone przez rząd. Czyli mieszkańcy nie muszą się obawiać wzrostu kosztów w gospodarstwach domowych. Według GUS we Wrocławiu i tylko w kilku miastach Polski te koszty wzrosły na przełomie od 2008 r. do 2016 r. o 87%. Jakie ma to przełożenie na poziom inwestycji, jakich podejmuje się MPWiK? Nie buduje się w ogóle kanalizacji na ścieki deszczowe i roztopowe. Na wielu osiedlach zastopowano w dalszym ciągu budowę kanalizacji sanitarnej. Dziękuję, że Pan, Panie Prezesie, ujął ten Ratyń, te dwa etapy, o co prosiłam na Komisji. Jeszcze jeden problem. Proszę o wyjaśnienie, Panie Prezesie. We Wrocławiu sędowano koszty budowy przyłączy wodno-kanalizacyjnych na mieszkańców. Tymczasem według przepisów koszty te powinna ponosić gmina. Czy Pan może kilka słów na ten temat powiedzieć?

**Radny Jerzy Sznerch:** Bardzo się cieszę, Panie Prezesie, że dał mi Pan te zdjęcia, które pokazują, jak już próbne pompowania odbywały się w Bogdaszowicach na ujęciach wodnych. Proponowałbym, Panie Prezesie, żeby Pan przesłał te zdjęcia do byłego wiceprezydenta miasta, pana Andrzeja Olszewskiego, który był promotorem tych odwiertów, które tam były robione. Rok 1997 pokazał, to za głosem pana Jana Chmielewskiego pójde, że rzeczywiście woda jest bardzo cenna. 1997 r. pokazał, kiedy grobla została zalana, że nie było alternatywy dla źródeł wody. Beczkowozy, które dowoziły z ościennych gmin wodę... To było utrudnienie. Sięgnięcie do tego źródła wody będzie na pewno wielką alternatywą i pomoże w rozwiązaniach. Cieszę się z tego powodu i gratuluję. Jeszcze tylko dodam... Tomek Hanczarek, jesteś? Widzisz? My też głosujemy „za”. Pamiętaj o tym.

**Radna Urszula Wanat:** Muszę powiedzieć, że to jest kolejny podmiot, z którego Wrocław może być dumny. Mimo, że spółka właśnie ta, w odniesieniu się do poprzedniej dyskusji o budżecie... Wrocław jest miastem, z którego większość wrocławian jest naprawdę dumna. Ale tak samo właśnie dzięki takim firmom jak spółka MPWiK, o której też bardzo dużo usłyszeliśmy na posiedzeniu Klubu Radnych Rafała Dutkiewicza. Muszę powiedzieć, że gdyby nie te kredyty, które tak niektórych kłują w oczy, to wiele lat musieliby jeszcze mieszkańcy czekać na kanalizację na niektórych osiedlach. Tak że tylko dzięki temu, że można było te kredyty zaciągnąć, to w 99% miasto Wrocław jest dzisiaj skanalizowane. Jest taka możliwość, żeby sieć dalej kanalizacyjną rozbudować – to, o czym tu wspominał Pan Prezes. Są inicjatywy lokalne, którymi zainteresowanie mieszkańców jest coraz większe. W dyskusji chyba zeszłorocznej przy omawianiu planu inwestycyjnego, tego planu modernizacji i rozwoju, była długa dyskusja na temat Hydropolis. Chciałabym Pana Prezesa zapytać o rozliczenie finansowe. Oczywiście śledzę to na bieżąco i wiem, że to jest powód też do wielkiego zadowolenia. Ale proszę może jeszcze mieszkańcom przy okazji omawiania tego bardzo ambitnego planu inwestycyjnego wspomnieć też o tym, jak sobie radzi Hydropolis, które jest tak rozpoznawalne. Już nawet z Europy do niego przyjeżdżają. Mam znajomych, którzy właśnie po to też przyjeżdżają, żeby je zobaczyć.

**Prezes Zarządu MPWiK S.A. Wrocław Witold Ziomek:** Po kolei zapisywałem sobie uwagi. Pani Radna Kordel na początek, bo to był pierwszy głos. Ceny wody wzrosły, zapisałem sobie, o 87% w latach 2006–2016. Nie pamiętam co do dokładnego procenta, ale my też to dane mamy. Śledzimy je, zbieramy, analizujemy. Więc w tym czasie inflacja wzrosła bodajże o 48% czy 49%. Czyli tak naprawdę realny wzrost jest dużo mniejszy, czyli już schodzimy z 87% na 37%. Dodatkowo siła nabywcza i wynagrodzenia, jak wiemy, co roku praktycznie są powyżej inflacji. Czyli wzrost wynagrodzeń rośnie szybciej niż inflacja. I dlatego w stosunku do siły nabywczej ten wzrost jest daleko mniejszy, niż by to wynikało tylko jednej liczby 87%, która jest oczywiście prawdziwa. Natomiast też te wzrosty nie biorą się z niczego. Już nie chcę mówić, że wszystko drożeje, bo to inflacja. Ceny wzrosły powyżej inflacji. Ale te ceny biorą się z wyższych wymagań, które miasto i państwo oczekuje od takich przedsiębiorstw jak my. Przypomnę, że pole irygowane to było 1000 ha łąk, na które pompowaliśmy 40% ścieków. Koszt oczyszczenia takiego ścieków wynosił tyle, co pompa pracowała, żeby to przyłoczyć i raz na jakiś czas trzeba było kosić i wywozić te rośliny. A teraz? Od 3 lat wszystko jest oczyszczane na nowoczesnej oczyszczalni. Ale tam jest i energia, i biologia. Po prostu koszt jest nieporównywalny w ogóle. Więc nie możemy o tym nie pamiętać, patrząc tylko na 87%. Ile osiedli zrobiliśmy w ostatnich latach, to też są wszystko nowe inwestycje, nowy wysiłek, który musiał się przełożyć na wzrost. Według mnie te wzrosty są bardzo umiarkowane, były bardzo umiarkowane i na pewno będą bardzo umiarkowane, jeżeli będą konieczne w następnych latach. Ale tak jest świat zbudowany, że też musimy się samofinansować. Wspieramy się źródłami unijnymi, kredytami. Gdyby nie to, to woda byłaby na pewno dwa razy droższa. Woda i ścieki. Gdyby nie było tych 500 000 000 PLN kredytu, który rozkłada nam spłaty na 25 lat, czyli możemy sobie bardzo ładnie amortyzować ten kredyt przez te lata i te podwyżki z tytułu kredytu praktycznie będą niezauważalne. Drugim środkiem, który nam pomaga, to są dotacje unijne. Ponad 300 000 000 PLN w zeszłym roku. One są bezzwrotne, to nie ma o czym mówić. To jest pieniądz, który jest najbardziej atrakcyjny. Gdyby nie było tego, to znowuż kolejne kilkanaście czy kilkadziesiąt procent byśmy musieli więcej płacić. Więc to tyle mam, jeśli chodzi o pierwsze pytanie. Jeśli chodzi o przyłącza wodno-kanalizacyjne, to muszę powiedzieć, że nas nie dotyczy ten temat. Bo spółki wodno-kanalizacyjne budują sieci, a nie przyłącza. Nam nawet nie wolno budować przyłączy, krótko mówiąc. Natomiast nie znam przepisu, na który się Pani powołuje, że gmina powinna budować. Jak wiem i z kolegami rozmawiam z innych miast, to generalnie to mieszkańcy robią. Tak jak u nas. Nie wiem, może jest jakiś przepis, ale mi nie jest znany. [red. — głosy z sali] Tylko tak mówię, że tego w Polsce raczej nikt nie robi, może poza tymi wyjątkami. Nie wiem. Panu Radnemu Jerzemu Sznerchowi

dziękuję za życzliwe uwagi. Tutaj też pewnie wszyscy pamiętają, że Pan Przewodniczący [red. — J. Ossowski] już niejednokrotnie wspominał o Bogdaszowicach, że trzeba by je odświeżyć. Tak że to właśnie robimy. A nakłoniło nas do tego to ostatnie lato, gdzie pojawiły się pewne problemy, o których dobrze, że nikt nie wie poza Wodociągami i tak powinno zostać. Jeśli chodzi o Hydropolis, to w październiku odnotowaliśmy 500 000 klienta. Przypominam, że zaczęło działać w grudniu 2016 r., czyli to jest po 22 miesiącach. W niecałe 2 lata 500 000 klientów. W pierwszym roku działalności mieliśmy 260 000 albo 270 000 odwiedzających. W tym roku celujemy, żeby było 300 000. Jeszcze nie znam wyników grudnia, ale jest bardzo duża szansa, że to się uda. Tak że pod tym względem Hydropolis jest wielkim sukcesem. Stało się, jak myślę, jedną z głównych atrakcji Wrocławia. Takich rozrywkowych, nie mówię o kulturze. ZOO z 2 000 000 odwiedzających to jest ciągle lider, którego my i tak nie możemy doścignąć, bo przepustowość fizyczna naszego obiektu na to nigdy nie pozwoli. Natomiast mamy bardzo wiele pozytywnych odpowiedzi, komentarzy czy to od zwiedzających na miejscu, czy to przez nasze systemy analiz internetowych, jak nasi goście to widzą, co by chcieli poprawić, co by chcieli zmienić, co by chcieli pochwalić. Więc tu jest wyjątkowo wysoki wskaźnik dobrych i bardzo dobrych odpowiedzi. Oczywiście ocena finansowa. Hydropolis przy takiej liczbie gości zarabia na sobie bez problemu. Główne zadanie jest takie, żeby utrzymać się i ewentualnie jeszcze przyciągnąć [red. — gości]. Bo tak do 500 000 [red. — zwiedzających] to teoretyczne przepustowość pozwalałaby, żeby jeszcze trochę zwiększyć liczbę gości. W tych planach inwestycyjnych, jak Państwo widzieli, tzn. nie widzieli, bo nie mamy żadnych większych czy nawet średnich planów jakichś inwestycji. W tej chwili to polega na drobnych rzeczach, jakieś bieżące konserwacje. Z takich większych inwestycji w tym roku, to uruchomiliśmy, bo to był zakup inwestycyjny, uruchomiliśmy robota Pepper 6 grudnia na Dzień Świętego Mikołaja. To była taka kolejna, nowa atrakcja. Wiemy, że dzieci się z tego bardzo cieszyły. A to nas kosztowało niecałe 100 000 PLN z oprogramowaniem, ze wszystkim. W związku z tym na takim poziomie możemy mówić o jakichś inwestycjach. W tym momencie tam niedużo trzeba robić. To jeszcze przez wiele lat się będzie kręcić na podstawie tych zainwestowanych wcześniej środków.

#### **Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1230/16**

**Wyniki głosowania:** za – 37, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1171/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2018–2022 została przyjęta.

#### **7. Zgody na zbycie akcji Wrocławskiego Parku Technologicznego Spółka Akcyjna – druk nr 1229/17**

**Wiceprezydent Wrocławia Wojciech Adamski:** Mam nadzieję, że nie naruszę zbytnio regulaminu, Panie Sekretarzu, bo to jest szef Rady Nadzorczej MPWiK. Serdecznie dziękuję, Panie Prezesie. Mamy rzeczywiście nowoczesne, sprawne, prężne, dobrze zarządzane przedsiębiorstwo. Myślę, że to wspólna zasługa Państwa i administracji. Jeżeli chodzi o uchwałę, którą chciałem Państwu zreferować, to jest ona wspólną inicjatywą Wrocławia i pięciu wrocławskich publicznych uczelni wyższych. Zgłosiły one chęć bardzo aktywnego uczestnictwa w spółce Wrocławski Park Technologiczny. Dwie z tych uczelni przystąpią do spółki po raz pierwszy, natomiast trzy już są udziałowcami tej spółki. Zanim kilka szczegółów, to chciałbym odczytać fragment pisma, ono bardzo ważne jest, które otrzymaliśmy z Ministerstwa Rozwoju. Mianowicie ono brzmi tak:

*„W ślad za przekazaniem do Ministerstwa Rozwoju wniosku o akredytację ośrodka innowacji, świadczącego usługi proinnowacyjne, uprzejmie informuję, że po wykonaniu przez Ministerstwo Rozwoju oceny formalnej i merytorycznej Państwa wniosku z dniem 31 marca br. Państwa ośrodek, czyli Wrocławski Park Technologiczny uzyskał akredytację Ministerstwa Rozwoju w zakresie świadczenia przedmiotowych usług”.*

A więc jesteśmy w pełni certyfikowanym ośrodkiem usług innowacyjnych. Wrocławski Park Technologiczny jest spółką non profit. Cały osiągnięty zysk przeznacza na rozwój. Zawsze mam taką osobistą satysfakcję, bo mieszkałem w tamtym obszarze, kiedy jeszcze na tym terenie było wysypisko. Dzisiaj jest to jeden z pięknie zagospodarowanych obszarów Wrocławia, który inwestując w innowacje, sam na nią zarabia, wynajmując powierzchnie laboratoryjną i biurową, a zaciągnięty kredyt spłaca przy pomocy tzw. pomocy de minimis. To znaczy tyle, ile my pomożemy przedsiębiorcom, tyle kredytodawca umarza nam kredytu. To jest rocznie między 3 000 000 a 5 000 000 PLN. Budżet spółki to jest około 25 000 000 PLN rocznie. Wymienię 9 podstawowych laboratoriów, które tam funkcjonują: laboratorium i prototypownia chemii i biotechnologii; laboratorium badań nieniszczących; laboratorium i prototypownia inżynierii materiałowej i biomedycznej; laboratorium i prototypownia mechaniczna; laboratorium skalowania procesów chemicznych; laboratorium optyki, fotoniki metrologii; laboratorium cyfryzacji przekazu, przechowywania i ochrony danych; laboratorium elektroniki, mechaniki i pirotechniki oraz laboratorium kriogeniki i technologii gazów. Te laboratoria są do wykorzystania przez studentów, przez jednostki badawczo-rozwojowe, przez start-upy, przez wszelkiego rodzaju, nazwijmy to, podmioty innowacyjne, które chcą zbadać pewne zjawisko, zainwestować w nie i w związku z tym nie mogą funkcjonować na poziomie rozwiązań rynkowych, nie mogą ponosić kosztów rynkowych, bo jeszcze nie zarabiają. Ale to jedyny sposób na innowacje. Jeżeli Państwo zgodzicie się na to, co uchwała proponuje, a treść uchwały jest Państwu znana, to uczelnie będą bardzo zaangażowane w merytoryczne — nie mówię, że w biznesowe — ale merytoryczne kierowanie tą spółką. I to jest bardzo ważne, bo nam chodzi właśnie o takie zaangażowanie merytoryczne. I jednocześnie będą miały prawo uczestniczyć we wszelkich ciałach zarządzających tą spółką. W tej chwili udział gminy w kapitale zakładowym spółki wynosi 97,68 %. Po przekazaniu części akcji uczelniom będzie wynosił nasz udział 94,32 %, a więc spadnie o lekko ponad 3%. Nie ma to żadnego wpływu na funkcjonowanie spółki. Niemniej jednak, jeżeli chodzi o zaangażowanie uczelni, to ma dla nas bardzo istotne znaczenie. Dodam tylko, że inicjatywa ta jest bardzo pozytywnie oceniana przez uczelnie. Oczekują na tę darowiznę. Będzie to taki wspólny nadzór merytoryczny nad tą spółką. Bardzo proszę o przyjęcie tej uchwały.

#### **Opinie klubów:**

- **Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Rafała Dutkiewicza** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych .Nowoczesna** – opinia pozytywna

#### **Opinie komisji:**

- **Komisja Statutowa** – bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia jednogłośnie pozytywna
- **Komisja Infrastruktury Komunalnej i Gospodarki** – opinia jednogłośnie pozytywna
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** – bez opinii

## **Dyskusja:**

**Radny Marcin Krzyżanowski:** Krótkie dwa pytania chciałbym zadać. Pierwsze — jaki jest koszt tych 3% w przeliczeniu na akcje? A drugie pytanie jest takie — czy Państwo, wydaje mi się, że tak, zabezpieczacie się przed taką możliwością, że np. jedna z uczelni, które te akcje teraz otrzyma, będzie je mogła później np. sprzedać innemu podmiotowi? Czym jest to obwarowane? Jeżeli tak, to w jaki sposób i ile lat? Wydaje mi się, że na 5. Ale czy to jest dokładnie na 5, czy może więcej, bo takie rzeczy się też w przeszłości zdarzały. A nawet jakby się nie zdarzały, to zawsze można je przewidzieć.

**Wiceprezydent Wrocławia Wojciech Adamski:** Bardzo dziękuję za pytania. W załączniku nr 2 do uchwały macie Państwo wycenę akcji spółki. Ona jest Państwu podana, ale to jest tajemnica handlowa przedsiębiorstwa. Proszę tylko zajrzeć, nie chcę publicznie wymieniać. Ale jeżeli Pan pozwoli, to jeżeli Pan nie ma tego materiału, to ja po spotkaniu... Jest załącznik nr 2 do uchwały, tam jest pełna wycena sporządzona przez profesjonalną firmę. I tutaj już można spokojnie pomnożyć cenę jednej akcji przez ich ilości i wyjdzie koszt. Natomiast jeżeli chodzi o zabezpieczenie, to powiem tak: nie wprowadzaliśmy specjalnych zabezpieczeń, ale rozmawiając z uczelniami, oczywiście musiało paść to pytanie. Oni to traktują jako aktywne naukowe. Jestem przekonany, że nie ma nawet myśli o tym, żeby to gdzieś na zewnątrz komuś sprzedać, dlatego że to jest akcja, która jest dedykowana bardzo specyficznej jednostce. Ona na rynku, mimo dość wysokiej wyceny, nie stanowi takiego przedmiotu obrotu. Więc kompletnie się tym nie martwimy. Nie sądzę, żeby któraś uczelnia te akcje... I nie ma dywidendy, więc tutaj jesteśmy po takim „słowie honoru”, że to nie będzie miało miejsca. Ale też trzeba brać pod uwagę, że uczelnie publiczne bardzo poważne, duże jak się na coś umawiają, to raczej słowa dotrzymują.

## **Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały – druk nr 1229/16**

**Wyniki głosowania:** za – 32, przeciw – 0, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania [uchwała nr XLIX/1172/17](#) Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie zgody na bycie akcji Wrocławskiego Parku Technologicznego Spółka Akcyjna została przyjęta.

[red. — W tym miejscu prowadzenie obrad przejął Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski]

## **IV. Głosowanie nad wydaniem obwieszczenia w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr XVIII/353/15 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania statutu Miejskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu**

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Mamy obowiązek przyjęcia jednolitego tekstu uchwały w sprawie nadania statutu Miejskiej Bibliotece Publicznej. Było kilka uwag na ten temat, chcemy to wydać w formie jednolitego tekstu.

**Wyniki głosowania:** za – 33, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania tekst jednolity został przyjęty.

## **V. Przyjęcie protokołu sesji XLVIII/17.**

[red. — W związku z brakiem uwag protokół został przyjęty]

## **VI. Interpelacje i zapytania.**

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Zgodnie z informacją otrzymaną od Prezydenta Wrocławia udzielono odpowiedzi na wniesione interpelacje i zapytania następujących Radnych:

Radnego Marcina Krzyżanowskiego w sprawach:

- przystąpienia do remontu torowiska przy ul. Kościuszki, które będzie stanowiło objazd dla tramwajów w sytuacji wypadków m.in. przy ul. Traugutta;
- dotacji ze środków Unii Europejskiej zapisanych w budżecie Wrocławia na 2018 r.
- środków zaplanowanych na inwestycje w miejskich spółkach;
- środków zapisanych w budżecie Wrocławia na 2018 r. przeznaczonych na dopłaty i wydatki związane z objęciem akcji w spółkach;
- informacji dotyczących osiedla Lipa Piotrowska w kontekście zapisów obecnego i projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- informacji dotyczących osiedla Jagodno w kontekście zapisów obecnego i projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- informacji dotyczących osiedla Wojnow w kontekście zapisów obecnego i projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- informacji dotyczących osiedla Marszowice w kontekście zapisów obecnego i projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- informacji dotyczących osiedla Strachocin w kontekście zapisów obecnego i projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- informacji dotyczących obrębu Żar w kontekście zapisów obecnego i projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- stanu technicznego mostu Zwierzynieckiego;
- rezerwy terenów pod budowę multimodalnego portu rzeczno-odpornego przy Odrzańskiej Drodze Wodnej we Wrocławiu (centrum logistyczne);

Radnego Michała Piechela w sprawie:

- sprzedaży dopalaczy na osiedlu Kosmonautów i związanymi z tym faktem zagrożeniami;

Radnego Łukasza Olberta w sprawie:

- przychodni „Stabłowice” przy ul. Stabłowickiej 125;

Radnych Małgorzaty Zawady i Jana Chmielewskiego w sprawie:

- wyrażenia zgody na dodatkową sprzedaż 40 obiadów dla pacjentów Dziennego Oddziału Psychiatrycznego w Centrum Neuropsychiatrii „Neuromed” Sp. z o.o.

Radnego Dominika Kłosowskiego w sprawach:

- udostępnienia szczegółowego harmonogramu prac remontowych ulicy Hubskiej;
- budowy chodnika i oświetlenia na ulicy Mościckiego na Brochowie;

Radnej Grażyny Kordel w sprawach:

- nabycia na własność lokalu użytkowego w budynku przy ul. Jerzmanowskiej [...]
- we Wrocławiu;
- funkcjonowania linii autobusowej nr 917 Leśnica — Gałów;
- podjęcia decyzji o dokończeniu budowy lub wyburzeniu kilkunastoletniej konstrukcji budowlanej z betonu u zbiegu ulic Podhalańskiej i Halickiej — obręb geodezyjny Złotniki;



Radnego Jerzego Sznercha w sprawach:

- regulacji ruchu samochodowego na wewnątrz międzyblokowym ulic: Świętego Wincentego, Trzebnickiej, Jagiellończyka oraz Chrobrego;
- mieszkanki Wrocławia ubiegającej się o zmianę systemu grzewczego w lokalu mieszkalnym;

Radnego Michała Piechela i Łukasza Olberta w sprawie:

- budowy ronda na skrzyżowaniu ulic Królewieckiej, Maślickiej i Brodzkiej;

Radnego Krzysztofa Szczerby w sprawach:

- spadku wpływów z opłat za komunikację zbiorową mimo wzrostu cen biletów;
- wydatków na zakup i objęcie akcji i udziałów w miejskich spółkach, w wysokości niemal 104 000 000 PLN;

Radnego Mirosława Lacha w sprawie:

- rekultywacji działki nr 4, AM-25 w obrębie Południe, zlokalizowanej przy ul. Sanockiej we Wrocławiu.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Do Biura Rady Miejskiej Wrocławia wpłynęły interpelacje i zapytania następujących radnych:

Radnego Marcina Krzyżanowskiego w sprawach:

- udostępnienia analiz dotyczących 22 obszarów rozwoju wyodrębnionych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia;
- dostępności do sieci ciepłowniczej na terenach określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia jako obszary rozwoju;
- sprawie wydatkowania środków na usuwanie usterek w Narodowym Forum Muzyki;

Radnego Jerzego Sznercha w sprawie:

- zajęcia stanowiska w sprawie braku regulacji prawnej dotyczącej przejazdu środkami komunikacji publicznej samobieżnymi wózkami inwalidzkimi.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Czy mają Państwo uwagi do udzielonych odpowiedzi?

## **VII. Wolne wnioski i oświadczenia.**

**Radny Jerzy Sznerch:** Mam takie pytanie, ponieważ na Komisji Bezpieczeństwa i Praworządności rozmawialiśmy na temat tego filmu... Co się stało, że nie został puszczony? A drugie pytanie... Nie otrzymałem jeszcze odpowiedzi na tę drugą interpretację dotyczącą wózków inwalidzkich.

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Pierwszego pytania nie zrozumiałem, przepraszam bardzo.

**Radny Jerzy Sznerch:** Na Komisji Bezpieczeństwa i Praworządności rozmawialiśmy na temat puszczenia kawałka tego filmu...

**Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski:** Ustaliłem z Policją, że zostanie puszczony w przerwie obrad styczniowej sesji. Dzisiaj jest sesja czysto budżetowa. Policja to przyjęła z entuzjazmem.

[red. — W tym miejscu Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Jacek Ossowski zamknął obrady XLIX sesji Rady Miejskiej Wrocławia]

Przewodniczący  
Rady Miejskiej Wrocławia

Wiceprzewodniczący  
Rady Miejskiej Wrocławia

Jacek Ossowski

Jerzy Władysław Skoczylas